

การบริหารเงินทุนของอุตสาหกรรมกระสอบในประเทศไทย

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธุรกิจนั้น นอกจากจะใช้อัตราส่วนต่าง ๆ แล้วยังใช้วิธีวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุนและการเปลี่ยนแปลงของงบดุลในงวดปัจจุบันกับงวดที่แล้วมา โดยการท่างบแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน (Source and Uses of Fund) เพื่อวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนนั้น ๆ ว่าธุรกิจได้เงินมาจากแหล่งใดใช้ไปในทางใดบ้าง เป็นจำนวนเงินมากน้อยเท่าใดและบ่อยครั้งเพียงใด เพื่อประเมินผลของการใช้เงินทุนจากแหล่งที่ได้มาเหล่านั้นว่าสอดคล้องกันหรือไม่ โดยนำข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาและใช้ไปของเงินทุนในช่วงระยะเวลาเดียวกันมาทำการวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของธุรกิจว่าที่ผ่านมานั้นธุรกิจดำเนินงานเป็นการเสี่ยงภัยหรือไม่ ตลอดจนการวางแผนการจัดหาเงินทุนระยะปานกลางและระยะยาว

โครงสร้างของเงินทุน (Capital Structure)

การวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุน เป็นหน้าที่ของผู้บริหารทางการเงินของธุรกิจซึ่งจะต้องพิจารณาว่าที่ผ่าน ๆ มานั้นธุรกิจได้ใช้เงินไปในทางใดบ้าง ถูกต้องหรือไม่

การใช้เงินทุนของอุตสาหกรรมกระสอบไทยเท่าที่ผ่านมา เป็นที่น่าสังเกตว่าได้ใช้เงินทุนไปด้วยความไม่เหมาะสม เนื่องจากอุตสาหกรรมประเภทนี้ไม่มีสถาบันที่จะช่วยให้การสนับสนุนในการกู้ยืมเงินมาบริหาร ทำให้ผู้บริหารของบริษัทต้องกู้ยืมเงินระยะสั้นเพื่อมาลงทุนในสินทรัพย์ถาวรทำให้เกิดผลเสียคือต้องจ่ายดอกเบี้ยสูง ดังนั้นสิ่งที่จะศึกษาว่าบริษัททุกบริษัทในอุตสาหกรรมกระสอบนี้ส่วนใหญ่ประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินระยะสั้นหนี้สินระยะยาวหรือจากส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งก็จะศึกษาให้เห็นชัดว่าหนี้สินที่ได้มานั้นได้มา

จากอะไรเป็นส่วนใหญ่ เช่น ได้มาจากเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เป็นอัตราเท่าใดเป็นต้น และส่วนของผู้เจ้าของนั้นส่วนมากแล้วได้มาจากทุนเรือนหุ้น หรือถ้าไรจากการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังจะได้วิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็ก อีกทั้งของอุตสาหกรรมกระสอบในประเทศไทยด้วย โดยคำนวณจากอัตราส่วนร้อยละของเงินทุนทั้งหมดว่า โครงสร้างของเงินทุนนั้น หนี้สินระยะสั้นหรือหนี้สินระยะยาวหรือส่วนของผู้เจ้าของ เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของเงินทุนทั้งหมด และมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีก่อน ๆ อย่างไรบ้าง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท โรงงานกระสอบสหชัยภูมิ จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
<u>หนี้สิน</u>				
หนี้สินระยะสั้น	30.33	44.28	58.37	66.94
หนี้สินระยะยาว	46.47	27.79	23.90	10.97
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>				
ทุนเรือนหุ้น	26.47	37.32	33.19	38.95
กำไรสะสม	(3.27)	(9.39)	(15.46)	(16.86)
	100.00	100.00	100.00	100.00

โครงสร้างของเงินทุนบริษัทนี้ ส่วนใหญ่ได้มาจากหนี้สินระยะสั้น ยกเว้นในปี 2519 ซึ่งได้มาจากหนี้สินระยะยาว โดยเฉลี่ยแล้วรองลงมาได้แก่การออกหุ้น จำกัด ทุนสามัญ สำหรับหนี้สินระยะยาวเริ่มลดลงในปีต่อ ๆ มา แต่หนี้สินระยะสั้นเพิ่มขึ้นทุกปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท แผลมทองอุตสาหกรรมจำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
หนี้สิน				
หนี้สินระยะสั้น	74.36	67.70	60.73	63.88
หนี้สินระยะยาว	1.28	8.71	15.82	15.85
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	16.80	16.09	15.96	14.29
กำไรสะสม	7.56	7.50	7.49	5.98
	100.00	100.00	100.00	100.00

เงินทุนของบริษัทส่วนใหญ่มาจากหนี้สินระยะสั้น รองลงมาได้แก่การออก
จำหน่ายหุ้นสามัญ และได้มีการกู้ยืมหนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้นทุกปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัทวนนท์ จำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

หนี้สิน

หนี้สินระยะสั้น

หนี้สินระยะยาว

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนสามัญ

กำไรสะสม

	2519	2520	2521	2522
หนี้สินระยะสั้น	68.66	86.18	78.49	78.52
หนี้สินระยะยาว	18.33	8.39	2.85	6.24
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนสามัญ	20.99	18.82	39.69	32.16
กำไรสะสม	(7.98)	(13.39)	(21.03)	(16.92)
	100.00	100.00	100.00	100.00

เงินทุนของบริษัทส่วนใหญ่มาจากหนี้สินระยะสั้น รองลงมาได้แก่การออกหุ้นสามัญ สำหรับหนี้สินระยะยาวนั้นได้ลดลงเรื่อย ๆ แต่จะมาเพิ่มในปี 2522

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัทกระสอบสีคว่ำ จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
<u>หนี้สิน</u>				
หนี้สินระยะสั้น	71.07	67.78	77.85	84.37
หนี้สินระยะยาว	5.31	5.09	3.49	3.64
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>				
ทุนเรือนหุ้น	23.65	24.35	19.93	25.72
กำไรสะสม	(0.03)	2.78	(1.27)	(13.73)
	100.00	100.00	100.00	100.00

บริษัทกระสอบสีคว่ำ จำกัด ส่วนใหญ่จัดหาเงินทุนจากหนี้สินระยะสั้นและมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี รองลงมาได้แก่การนำหุ้นสามัญออกจำหน่าย ส่วนการหาเงินทุนจากหนี้สินระยะยาวนั้นเริ่มลดลง จะเห็นได้ว่าบริษัทจัดหาเงินทุนจากหนี้สินระยะสั้นเป็นจำนวนถึงประมาณร้อยละ 65 - 85 ในขณะที่ใช้ทุนจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญเพียงประมาณร้อยละ 20 - 25 นับเป็นอัตราที่เสี่ยงมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัทกระสอบอีสาน จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
<u>หนี้สิน</u>				
หนี้สินระยะสั้น	32.54	34.72	49.17	46.77
หนี้สินระยะยาว	-	6.22	6.05	5.53
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>				
ทุนเรือนหุ้น	48.47	46.69	45.33	41.45
กำไรสะสม	18.99	12.37	(0.55)	6.25
	100.00	100.00	100.00	100.00

โครงสร้างเงินทุนของบริษัทกระสอบอีสาน จำกัด ส่วนใหญ่จะมาจากหนี้สินระยะสั้นและทุนเรือนหุ้น คือ การออกหุ้นจำหน่าย ส่วนหนี้สินระยะยาวมีเป็นจำนวนน้อย จากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา พบว่าโครงสร้างของเงินทุนส่วนที่มาจากหนี้สินระยะสั้นเพิ่มขึ้น ยกเว้นปี 2522 ที่ลดลงจากปี 2521 การออกจำหน่ายหุ้นสามัญก็ได้เพิ่มขึ้น ดังนั้นส่วนที่นำมาใช้เป็นเงินทุนในการดำเนินการเพิ่มขึ้นก็คือหนี้สินระยะสั้นนั่นเอง เนื่องจากกำไรสะสมก็ได้เพิ่มขึ้นเลย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัทกระสอบปากของ จำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

หนี้สิน

หนี้สินระยะสั้น

หนี้สินระยะยาว

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนสามัญ

กำไรสะสม

	2519	2520	2521	2522
หนี้สินระยะสั้น	25.92	72.54	64.79	50.93
หนี้สินระยะยาว	54.25	3.77	0.22	11.69
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนสามัญ	16.29	21.24	32.20	34.86
กำไรสะสม	3.54	2.45	2.79	2.52
	100.00	100.00	100.00	100.00

โครงสร้างของเงินทุน บริษัทได้มาจากหนี้สินระยะสั้นเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น ในปี 2519 ซึ่งมาจากหนี้สินระยะยาว ส่วนรองลงมาได้แก่การออกจำหน่ายทุนสามัญ ซึ่งอยู่ในอัตราที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ส่วนหนี้สินระยะยาวลดลงทุกปี แต่จะมาเพิ่มขึ้นบ้างเล็กน้อยในปี 2522

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท จูทอินดัสทรี (1961) จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
<u>หนี้สิน</u>				
หนี้สินระยะสั้น	51.01	41.56	34.06	8.35
หนี้สินระยะยาว	0.55	0.69	1.38	-
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>				
ทุนเรือนหุ้น	30.08	31.88	42.88	69.07
กำไรสะสม	18.36	25.87	21.68	22.58
	100.00	100.00	100.00	100.00

บริษัทนี้จัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมหนี้สินระยะสั้น เป็นส่วนใหญ่ในปี 2519 - 2520 ส่วนในปี 2521 - 2522 ได้มาจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ ซึ่งทำให้หนี้สินระยะสั้นมีข้อยกน้อยมาก และนอกจากนั้นยังได้มาจากกำไรสะสมด้วย ซึ่งจะเห็นว่าบริษัทนี้มีกำไรสะสมโดยเฉลี่ยประมาณ 22 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับทุกบริษัทที่กล่าวมาแล้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัทพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
<u>หนี้สิน</u>				
หนี้สินระยะสั้น	93.10	54.65	75.95	96.08
หนี้สินระยะยาว	-	47.43	30.77	18.20
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>				
ทุนเรือนหุ้น	25.63	22.85	39.64	33.22
กำไรสะสม	(18.73)	(24.93)	(46.36)	(47.50)
	100.00	100.00	100.00	100.00

บริษัทพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด จัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีอัตราสูงสุดถึง 96.08 % ในปี 2522 รองลงมาได้แก่การออกจำหน่ายหุ้นสามัญ ในปี 2519 ออกจำหน่ายน้อยมากเมื่อเทียบกับหนี้สินระยะสั้น ส่วนในปี 2520 หนี้สินระยะยาวได้เพิ่มขึ้นจะเห็นได้ว่าในปี 2519 และ ปี 2522 หนี้สินระยะสั้นสูงมากอยู่ในอัตราที่เสี่ยง แต่เนื่องจากเป็นการกู้ยืม ก็คงสภาพเป็นการกู้ยืมระยะสั้นแต่สามารถต่ออายุไปได้เรื่อย ๆ เกินกว่า 1 ปี ก็มี เช่น การกู้เงินเบิกเงินเกินบัญชีธนาคาร ซึ่งจะปรากฏเป็นหนี้สินระยะสั้นในงบดุล และปรากฏว่าบริษัทนี้มีขาดทุนสะสมไว้เป็นจำนวนมากในอัตราที่สูง

บริษัท โรงงานผลิตภัณฑ์ปอชมแพ จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
หนี้สิน				
หนี้สินระยะสั้น	4.04	4.02	4.01	4.02
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	95.63	95.56	95.52	95.43
กำไรสะสม	0.33	0.42	0.47	0.55
	100.00	100.00	100.00	100.00

โครงสร้างของเงินทุนบริษัทนี้ ได้มาจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ ซึ่งมีมากถึง 95 % โดยมีหนี้สินระยะสั้นในอัตราส่วนน้อยมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่

	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
หนี้สิน					
หนี้สินระยะสั้น	56.78	65.06	65.29	70.09	64.31
หนี้สินระยะยาว ¹	22.67	15.44	14.89	10.89	15.97
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	21.53	24.53	29.77	28.28	26.03
กำไรสะสม	(0.98)	(5.03)	(9.95)	(9.26)	(6.31)
	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

¹ หนี้สินระยะยาวรวมเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้างบริษัทในเครือและบริษัทร่วมค้า

เมื่อพิจารณาจากงบดุลรวมของกิจการขนาดใหญ่ ในช่วงปี 2519 - 2522 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินประมาณร้อยละ 80.28 และมาจากส่วนของผู้ถือหุ้นประมาณ 19.72 % ทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนมากมาจากหนี้สินระยะสั้นประมาณร้อยละ 64.31 ซึ่งได้แก่เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และเจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายเป็นแหล่งสำคัญ ส่วนทุนที่มาจากส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นมาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ 26.03 และเกิดการขาดทุนสะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการเองอีกประมาณร้อยละ 6.31

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลาง

	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
หนี้สิน					
หนี้สินระยะสั้น	46.85	59.29	65.58	60.18	57.98
หนี้สินระยะยาว ¹	17.10	4.99	3.32	7.17	8.15
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	29.26	30.12	31.00	34.01	31.11
กำไรสะสม	6.79	5.60	0.10	(1.43)	2.77
	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

¹ หนี้สินระยะยาวรวมเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้างบริษัทในเครือและบริษัทร่วมค้า

จากการพิจารณาองค์รวมของกิจการขนาดกลาง ในช่วงปี 2519 - 2522 พบว่า โครงสร้างเงินทุนของกิจการขนาดกลางโดยเฉลี่ยประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินประมาณร้อยละ 66.13 และมาจากส่วนของผู้ถือหุ้นประมาณร้อยละ 33.88 ทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนใหญ่มาจากหนี้สินระยะสั้น ซึ่งได้แก่เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารและเจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายเป็นแหล่งสำคัญ ส่วนทุนที่มาจากส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นมาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ 31.11 อีกร้อยละ 2.77 มาจากกำไรที่สะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการเอง

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดเล็ก

	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
หนี้สิน					
หนี้สินระยะสั้น	59.94	42.41	49.89	59.73	52.99
หนี้สินระยะยาว ¹	0.31	17.80	14.75	10.77	10.91
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	35.57	35.28	47.42	51.12	42.35
กำไรสะสม	4.18	4.51	(12.05)	(21.62)	(6.25)
	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

¹หนี้สินระยะยาวรวมเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้างบริษัทในเครือและบริษัทร่วมด้วย

จากการพิจารณาองค์รวมของกิจการขนาดเล็กในช่วงปี 2519 - 2522 จะเห็นว่าโครงสร้างเงินทุนของกิจการขนาดเล็กโดยเฉลี่ยประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ประมาณร้อยละ 63.80 และมาจากส่วนของผู้ถือหุ้นประมาณร้อยละ 37.20 สำหรับทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนมากมาจากหนี้สินระยะสั้น ซึ่งได้แก่ เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร ส่วนทุนที่มาจากส่วนของผู้ถือหุ้นนั้น มาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ 42.35 และเกิดการขาดทุนสะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการเองอีกประมาณร้อยละ

6.25

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมกระสอบไทย

	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
หนี้สิน					
หนี้สินระยะสั้น	54.00	61.81	64.46	66.63	61.72
หนี้สินระยะยาว ¹	19.41	12.49	11.43	9.79	13.28
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	24.86	26.92	31.18	31.19	28.54
กำไรสะสม	1.73	(1.22)	(7.07)	(7.61)	(3.54)
	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

¹ รวมเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้างบริษัทในเครือและบริษัทร่วมด้วย

เมื่อศึกษาโครงสร้างของเงินทุนโดยเฉลี่ยทั้งอุตสาหกรรมแล้ว อุตสาหกรรมกระสอบไทยในช่วงปี 2519 - 2522 จัดหาเงินทุนมาจากหนี้สินระยะสั้นร้อยละ 62 และมาจากส่วนของเจ้าของร้อยละ 25 และหนี้สินระยะยาวเพียง 13 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น หนี้สินระยะสั้นเกือบทั้งหมดได้แก่เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เป็นสำคัญ จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมนี้ไม่สามารถนำเงินทุนจากกำไรสะสมมาใช้เลย เนื่องจากขาดทุนสะสมมาเป็นเวลาหลายปี

เมื่อทราบโครงสร้างของเงินทุนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมกระสอบไทยแล้ว จะได้พิจารณาถึงนโยบายการใช้เงินทุนของอุตสาหกรรมนี้ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยพิจารณาจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

วิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน (Sources of Funds and Uses of Funds)

ในการวิเคราะห์ทางการเงิน นอกจากจะอาศัยอัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ และโครงสร้างของเงินทุนทั้งใกล้กล่าวมาแล้ว ผู้วิเคราะห์จะจัดทั้งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนเข้าช่วยในการวิเคราะห์ด้วย งบที่มาและการใช้เงินทุนเป็นงบที่แสดงถึงการได้มาซึ่งเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ ในระหว่างงวดบัญชีและการใช้เงินทุนเหล่านั้นในระยะเวลาเดียวกัน การได้มาและการใช้ไปของเงินทุนนี้สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของธุรกิจและการเสี่ยงภัยซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ความหมายของเงินทุนมีหลายประการ แต่ที่สำคัญความหมายของเงินทุนมี 3 ประการ คือ เงินทุนที่หมายถึงสินทรัพย์ทั้งสิ้น เงินทุนที่หมายถึงเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital) และเงินทุนที่หมายถึงเงินสด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้แสดงให้เห็นเงินทุนใน 2 ลักษณะ คือ งบแสดงที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนและงบแสดงที่และใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมกระสอบในแต่ละขนาดของกิจการและของอุตสาหกรรมรวม เพื่อให้ทราบว่าภายในช่วงปี 2519-2522 นั้น อุตสาหกรรมกระสอบในประเทศไทยได้เงินทุนหมุนเวียนมาอย่างไร ใช้เงินทุนหมุนเวียนไปในทางใดบ้าง และในบรรดาเงินทุนที่อุตสาหกรรมนี้จัดหามาได้จากแหล่งต่าง ๆ คั้นนั้น ได้นำมาลงทุนในรูปของสินทรัพย์ประเภทใดบ้าง กิจการมีเงินทุนทั้งสิ้นเท่าใด โดยจะดูได้จากสินทรัพย์ทั้งสิ้นของกิจการหรืออาจดูได้จากหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนได้ด้วย ซึ่งในช่วงแรกนี้จะได้แสดงให้เห็นถึงงบแสดงที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนของกิจการในแต่ละขนาดและของอุตสาหกรรม ส่วนในช่วงต่อไปจะแสดงให้เห็นถึงงบแสดงที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการในแต่ละขนาดและของอุตสาหกรรมกระสอบเช่นกัน โดยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบกันระหว่างปี 2519-2520, 2520-2521 และ 2521-2522

1. การทำงานแสดงที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน

แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจจะได้มาจาก

- ก. หนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น
- ข. ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น
- ค. สินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets) ลดลง

แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจ ประกอบด้วย

- ก. สินทรัพย์ถาวร เพิ่มขึ้น
- ข. หนี้สินระยะยาวลดลง
- ค. ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง
- ง. การจ่ายเงินปันผล

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการจัดทำงบที่มาและการใช้เงินทุนที่ได้มาจากงบการเงินคืองบดุลและงบกำไรขาดทุนของกิจการนั่นเอง โดยนำเอางบดุลของงวดนี้กับงวดที่แล้วมาเปรียบเทียบกัน ยอดเปลี่ยนแปลงของแต่ละรายการจะแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของเงินทุน ซึ่งมีหลักเกณฑ์อยู่ว่าจะอะไรก็ตามที่จะมีผลทำให้ "เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ" เพิ่มขึ้นให้ถือว่าเป็นที่มาของเงินทุน ขณะเดียวกันอะไรก็ตามที่จะมีผลทำให้ "เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ" ลดลงให้ถือว่าเป็นการใช้ไปของเงินทุน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดใหญ่ - งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	2519 - 2520	2520 - 2521	2521 - 2522
<u>สินทรัพย์</u>			
สินทรัพย์หมุนเวียน:-			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	+ 10,454,044	- 1,043,040	- 10,090,951
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	+ 13,717,379	- 4,913,469	+ 22,497,468
สินค้าคงเหลือ	+ 74,987,890	+ 81,881,265	+ 38,451,508
ลูกหนี้อื่น	-29,723,484	0	0
สินค้าคงเหลือ	-17,649,403	+ 4,839,797	+ 2,071,967
เงินลงทุนระยะสั้น	+ 7,756,815	0	- 9,210,000
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	+16,611,022	+ 4,883,354	+ 11,617,766
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+76,154,263	+ 85,647,907	+ 55,337,753
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	+ 6,467,447	+ 19,106,625	- 14,609,832
เงินลงทุนและเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม	+17,421,138	- 3,061,269	- 5,308,954
สินทรัพย์ถาวร	+32,669,885	+ 27,759,672	+ 68,074,824
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	+60,784,256	+ 55,927,281	+ 55,369,308
สินทรัพย์อื่น	+ 3,857,680	- 2,481,210	+ 14,730,279
รวมสินทรัพย์	+75,786,157	+ 71,044,444	+ 62,854,766
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
หนี้สินหมุนเวียน:-			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+92,729,564	+91,244,911	+59,232,003
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	+ 6,040,787	+10,780,264	- 56,283,531
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	+60,096,878	- 40,746,300	+ 155,028
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ 725,005	- 1,523,195	+ 6,408,228
เจ้าหนี้อื่น	-22,370,565	- 14,963,834	+83,000,000
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	- 1,186,863	+ 4,199,003	+ 8,880,183
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ 136,034,807	+ 48,990,849	+101,391,910
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	+ 31,620,875	+ 19,521,068	+ 15,358,057
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง	+ 59,909	+ 6,439,485	- 8,305,894
เงินกู้ยืมระยะยาว	-95,747,870	- 21,489,213	- 47,997,164
รวมหนี้สิน	+ 71,967,721	+ 53,462,189	+ 60,446,909
ส่วนของผู้ถือหุ้น:-			
ทุนเรือนหุ้น	+ 50,000,000	+ 80,000,000	0
กำไรสะสม (ขาดทุนสะสม)	-46,181,564	- 62,417,745	+ 2,407,857
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 3,818,436	+ 17,582,255	+ 2,407,857
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 75,786,157	+ 71,044,444	+62,854,766

หมายเหตุ

1. ในช่วงปี 2519-2522 กิจการขนาดใหญ่หากำไรได้ดังนี้

ปี 2519	ขาดทุน	10,554,364.01	บาท
ปี 2520	ขาดทุน	42,299,641.33	บาท
ปี 2521	ขาดทุน	62,417,744.73	บาท
ปี 2522	กำไร	8,403,180.92	บาท

2. ในช่วง 4 ปี กิจการขนาดใหญ่จ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี 2520	จ่ายเงินปันผล	3,881,921	บาท
ปี 2521	จ่ายเงินปันผล	-	บาท
ปี 2522	จ่ายเงินปันผล	5,995,325	บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดใหญ่
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ในปี 2520

	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
จากการดำเนินงาน:-		
ขาดทุนสุทธิ	(42,299,641)	
ค่าเสื่อมราคา	<u>60,784,256</u>	18,484,615
ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น	<u>50,000,000</u>	<u>73.01</u>
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	68,484,615	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	56,558,470	82.58
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	3,857,680	5.63
เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง	64,067,086	93.55
จ่ายเงินปันผล	<u>3,881,922</u>	<u>5.67</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน	<u>128,365,158</u>	<u>187.43</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง	<u>(59,880,543)</u>	<u>(87.43)</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดใหญ่
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2520

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร เพิ่มขึ้น	10,454,044
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ เพิ่มขึ้น	13,717,379
สินค้าคงเหลือ เพิ่มขึ้น	74,987,890
เงินลงทุนระยะสั้น เพิ่มขึ้น	7,756,815
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เพิ่มขึ้น	16,611,022
เจ้าหน้อลดลง	22,370,565
หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง	<u>1,186,863</u>
รวม	<u>147,084,578</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง</u>	
ลูกหนี้อื่นลดลง	29,723,484
พัสดุกงเหลือลดลง	17,649,403
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกั้มจากธนาคารลดลง	92,729,564
เจ้าหน้อการค้าและตั๋วเงินจ่ายเพิ่มขึ้น	6,040,737
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้น	60,096,378
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	<u>725,005</u>
รวม	<u>206,965,121</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลงสุทธิ	<u>(59,880,543)</u>

กิจการขนาดใหญ่

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2521

	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
จากการดำเนินงาน:-		
ขาดทุนสุทธิ	(62,417,745)	
ค่าเสื่อมราคา	<u>55,927,281</u>	(6,490,464) (8.07)
สินทรัพย์อื่นลดลง	2,481,210	3.08
หนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น	4,471,340	5.56
ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น	<u>80,000,000</u>	<u>99.43</u>
ที่มาของทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	80,462,086	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของทุนหมุนเวียน:-</u>		
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	<u>43,805,028</u>	<u>54.44</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น	<u>36,657,058</u>	<u>45.56</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดใหญ่
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี พ.ศ. 2521

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม</u>	
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น	81,881,265
พัสดุคงเหลือเพิ่มขึ้น	4,839,797
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	4,883,354
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ลดลง	40,746,300
ค่าใช้จ่ายคงจ่ายลดลง	1,523,195
เจ้าหน้อลดลง	<u>14,963,834</u>
รวม	148,637,745
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	1,043,040
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับลดลง	4,913,469
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารลดลง	91,244,911
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายเพิ่มขึ้น	10,780,264
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	<u>4,199,003</u>
รวม	<u>112,180,687</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นสุทธิ	<u><u>36,657,058</u></u>

กิจการขนาดใหญ่
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
จากการดำเนินงาน:-		
กำไรสุทธิ	8,403,181	13.18
ค่าเสื่อมราคา	<u>55,369,308</u>	<u>86.82</u>
ที่มาของทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	63,772,489	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของทุนหมุนเวียน:-</u>		
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	48,156,038	(75.51)
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	14,730,279	(23.10)
เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง	40,945,000	(64.20)
จ่ายเงินปันผล	<u>5,995,325</u>	<u>(9.40)</u>
การใช้ไปเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>109,826,642</u>	<u>(172.21)</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง	<u>(46,054,153)</u>	<u>(72.21)</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดใหญ่
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม</u>	
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับเพิ่มขึ้น	22,497,463
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น	38,451,503
พัสดุคงเหลือเพิ่มขึ้น	2,071,967
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	11,617,766
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายลดลง	<u>56,233,531</u>
รวม	<u>130,922,240</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	10,090,951
เงินลงทุนระยะสั้นลดลง	9,210,000
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารลดลง	59,232,003
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้น	155,028
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	6,408,228
เจ้าหนี้อื่นเพิ่มขึ้น	83,000,000
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	<u>8,380,183</u>
รวม	<u>176,976,393</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลงสุทธิ	<u>(46,054,153)</u>

จากการพิจารณาแบบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินลงทุนเวียนของกิจการขนาดใหญ่ ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2522 พบว่ากิจการขนาดใหญ่มีการใช้เงินลงทุนเวียนมากกว่าที่ได้มาทั้งในปี 2520 และปี 2522 ส่วนในปี 2521 ปรากฏว่าเงินลงทุนเวียนได้เพิ่มขึ้น โดยมีการใช้ไปของเงินลงทุนเวียนน้อยกว่าที่ได้มาจากเงินลงทุนเวียน ในช่วงปี 2519-2520 แหล่งที่มาของเงินลงทุนเวียนที่สำคัญได้มาจากการขายหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น หรือการออกหุ้นทุนนั่นเอง ซึ่งมีถึง 73.01 % ของแหล่งที่มาของทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น ส่วนจากการดำเนินงานนั้นมีเพียง 26.99 % เท่านั้น สำหรับการใช้ไปของเงินลงทุนเวียน กิจการขนาดใหญ่ในรอบปี 2520 ใช้เงินลงทุนเวียนไปใกล้ถอนหนี้สินระยะยาวถึง 93.55 % ของที่มาของทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น รองลงมาคือนำเงินลงทุนเวียนที่ได้มาไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวรถึง 82.58 % ของที่มาของเงินทุนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าในรอบปี 2520 แหล่งที่มาของเงินลงทุนเวียนมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการกิจการขนาดใหญ่จึงจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนเวียนที่มีอยู่เดิมจำนวน 59,830,543 บาท ไปใกล้ถอนหนี้สินระยะยาวและลงทุนซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น หรืออาจจะเป็นเพราะกิจการขนาดใหญ่เห็นว่าเงินลงทุนเวียนเมื่อปี 2519 มีจำนวนสูงเกินความจำเป็น จึงได้ลดเงินลงทุนเวียนในปี 2520 ลง ทางด้านการเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนเวียนปี 2520 ก็แสดงว่า กิจการขนาดใหญ่ได้สะสมเงินลงทุนเวียนในรูปของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้การค้าเป็นสำคัญ เนื่องจากยอดสินค้าคงเหลือในปี 2520 ได้เพิ่มขึ้นจากปี 2519 ถึง 74,937,390 บาท อาจจะเนื่องมาจากในปี 2520 กิจการอยู่ในภาวะการขายตกต่ำเป็นเหตุให้นียัดหนี้สูง นอกจากนี้ยังลดเจ้าหนี้อื่นลงมากเช่นกัน ในขณะเดียวกันในปี 2520 กิจการขนาดใหญ่ได้ลดเงินลงทุนเวียนในรูปของเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารลง และได้ใช้ไปในส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้น เป็นสำคัญ ในช่วงปี 2520-2521 แหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่ก็ได้มาจากการเพิ่มทุนโดยการออกขายหุ้นอีกเช่นเคย ซึ่งมีถึง 99.43 % ของที่มาของทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น และได้นำไปใช้เพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้นเพียง 54.44 % ของที่มาของเงินลงทุนเวียนทั้งสิ้นเท่านั้นเป็นผลให้ในปี 2521 เงินลงทุนเวียนได้เพิ่มขึ้นจากปี 2520 ถึง 45.56 % สำหรับการ

เปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียนในปี 2521 พบว่า กิจกรรมขนาดใหญ่ก็ยังคงมีเงินค้าง
เหลือเพิ่มขึ้นอีกเช่นเคย เพื่อหมุนเวียนใช้ในกิจการ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงมากแสดงว่า
กิจกรรมขนาดใหญ่ยังไม่สามารถระบายสินค้า (กระสอบ) ออกไปได้มากเท่าที่ควรจะเป็น
นอกจากนี้ยังได้ลดส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปีลง เพื่อให้มีการ
หมุนเวียนที่ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันได้ลดเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารลงใน
จำนวนถึง 91,244,911 บาท เป็นเหตุให้เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น 36,657,053 บาท
ในปี 2521 เมื่อพิจารณาทางด้านแหล่งที่มาและ ใช้จ่ายของเงินทุนหมุนเวียนในปี 2522
ก็พบว่า มีการใช้เงินทุนหมุนเวียนไปมากกว่าที่มาของเงินทุนถึง 46,054,153 บาท ซึ่ง
คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนมีจำนวนถึง 72.21 % ทั้งนี้เนื่องจากแหล่ง
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนของกิจกรรมขนาดใหญ่ในปี 2522 นี้ได้มาจากการดำเนินงานซึ่ง
ก็คือกำไรสุทธิและค่าเสื่อมราคานั้นเอง แต่คงมีการใช้ไปในการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม
ขึ้นและได้ใช้ไปในการไถถอนหนี้สินระยะยาวไปถึง (75.51 %) และ (64.20%) ของ
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น ตามลำดับ ทางด้านการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียนพบ
ว่ากิจกรรมขนาดใหญ่ได้ลดหนี้สินในรูปของเจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย ซึ่งมีจำนวน
56,283,531 บาท แต่ได้ใช้เครดิตจากเจ้าหนี้อื่นไปถึง 83,000,000 บาท เป็นเหตุ
ให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงมาก นอกจากนี้ยังได้ชำระเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจาก
ธนาคารลงถึง 59,232,003 บาท อีกด้วย เป็นเหตุให้เงินทุนหมุนเวียนสุทธิของกิจการ
ขนาดใหญ่ในปี 2520 ลดลงถึง 46,054,153 บาท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารกลาง งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	2519 - 2520	2520 - 2521	2521 - 2522
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน:-			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	- 1,095,691	- 1,628,053	- 959,785
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	- 3,018,650	+ 17,870,925	- 4,409,334
สินค้าคงเหลือ	+ 77,255,684	+ 20,667,771	- 19,444,887
พิศคงเหลือ	+ 5,645,413	+ 4,761,539	+ 6,472,047
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	- 31,769,475	+ 3,855,034	- 1,325,734
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ 47,017,282	+ 45,527,215	- 19,667,692
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	+ 1,490,767	- 1,406,880	+ 16,364,684
เงินลงทุนและเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วมและบริษัทอื่น	- 205,000	0	0
สินทรัพย์ถาวร	- 3,827,625	+ 15,162,180	+ 47,993,415
หัก ค่าเสื่อมราคา สะสม	+ 21,394,818	+ 30,749,469	+ 33,174,577
สินทรัพย์อื่น	+ 83,606	+ 143,295	+ 56,530
รวมสินทรัพย์	+ 23,164,212	+ 28,676,342	+ 11,572,360
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน:-			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้จากธนาคาร	+ 115,848,858	+ 60,619,978	- 47,951,589
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	- 42,290,899	- 6,644,913	+ 9,264,639
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	0	0	+ 11,000,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ 4,578,120	+ 672,950	+ 3,387,487
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	- 1,739,762	- 2,694,426	+ 1,233,530
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ 76,396,316	+ 51,953,589	- 23,015,933
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง	- 58,260,000	- 6,307,593	+ 23,794,383
เงินกู้ยืมระยะยาว	- 1,550,000	- 1,550,000	- 1,550,000
รวมหนี้สิน	+ 16,586,316	+ 44,095,996	- 771,550
ส่วนของผู้ถือหุ้น:-			
ทุนเรือนหุ้น	+ 11,305,230	+ 13,492,730	+ 20,992,730
กำไรสะสม (ขาดทุนสะสม)	- 4,727,334	- 28,912,384	- 8,648,820
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 6,577,896	- 15,419,654	+ 12,343,910
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 23,164,212	+ 28,676,342	+ 11,572,360

หมายเหตุ

1.	ในช่วง 4 ปี	กิจกรรมขนาดกลางหากทำได้ดังนี้		
	ปี 2519	ขาดทุน	23,061,244.25	บาท
	ปี 2520	ขาดทุน	3,877,052.87	บาท
	ปี 2521	ขาดทุน	28,912,385.37	บาท
	ปี 2522	ขาดทุน	7,648,820.03	บาท
2.	ในช่วง 4 ปี	กิจกรรมขนาดกลางจ่ายเงินปันผลดังนี้		
	ปี 2520	จ่ายเงินปันผล	850,283	บาท
	ปี 2521	จ่ายเงินปันผล	-	บาท
	ปี 2522	จ่ายเงินปันผล	1,000,000	บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารกลาง
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2520

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
จากการดำเนินงาน:-			
ขาดทุนสุทธิ	(3,877,053)		
ค่าเลือกราคา	<u>21,394,818</u>	17,517,765	55.35
สินทรัพย์ถาวรลดลง		2,541,858	8.10
ออกหุ้นเพิ่ม		<u>11,305,230</u>	<u>36.05</u>
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		31,364,853	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	83,606		0.27
หนี้สินระยะยาวลดลง	59,810,000		190.69
จ่ายเงินปันผล	<u>850,283</u>		<u>2.71</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>60,743,389</u>	<u>193.67</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง		<u>(29,379,036)</u>	<u>93.67</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารกลาง

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทอนเงินเวียน ปี 2520

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทอนเงินเวียนเพิ่ม.</u>	
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น	77,255,684
พัสดุคงเหลือเพิ่มขึ้น	5,645,413
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่ายลดลง	42,290,899
หนี้สินทอนเงินเวียนอื่นลดลง	<u>1,739,762</u>
รวม	<u>126,931,758</u>
<u>เงินทอนเงินเวียนลดลง</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	1,095,691
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับลดลง	3,018,650
สินทรัพย์ทอนเงินเวียนอื่นลดลง	31,769,475
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	115,848,858
ค่าใช้จ่ายคงจ่ายเพิ่มขึ้น	<u>4,578,120</u>
รวม	<u>156,310,794</u>
เงินทอนเงินเวียนลดลงสุทธิ	<u>(29,379,036)</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดกลาง

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2521

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
<u>จากการดำเนินงาน:-</u>			
ขาดทุนสุทธิ	(28,912,385)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>30,749,469</u>	1,837,084	11.98
ออกหุ้นเพิ่ม		<u>13,492,730</u>	<u>88.02</u>
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>15,329,814</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
สินทรัพย์ถาวรเพิ่ม	13,755,300		89.73
สินทรัพย์อื่นเพิ่ม	143,295		0.93
เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง	<u>7,857,592</u>		<u>51.26</u>
ที่ใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>21,756,187</u>	<u>141.92</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง		<u>(6,426,373)</u>	<u>(41.92)</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารกลาง
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2521

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม</u>	
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับเพิ่มขึ้น	17,870,925
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น	20,667,771
พัสดุกงเหลือเพิ่มขึ้น	4,761,539
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	3,855,034
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่ายลดลง	6,644,913
หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง	<u>2,694,426</u>
รวม	<u>56,494,608</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	1,628,053
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	60,619,978
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	<u>672,950</u>
รวม	<u>62,920,981</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลงสุทธิ	<u>(6,426,373)</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารกลาง
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
จากการดำเนินงาน:-			
ขาดทุนสุทธิ	(7,648,820)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>33,174,577</u>	25,525,757	37.12
หนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น		22,244,383	32.35
ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น		<u>20,992,730</u>	<u>30.53</u>
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>68,762,870</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
สินทรัพย์ระยะยาวเพิ่มขึ้น	64,358,099		93.59
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	56,530		0.08
จ่ายเงินปันผล	<u>1,000,000</u>		<u>1.45</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>65,414,629</u>	<u>95.12</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น		<u>3,348,241</u>	<u>4.88</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารกลาง
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม:-</u>	
พัสดุดอกเนื่อเพิ่มขึ้น	6,472,047
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	47,951,589
รวม	<u>54,423,636</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	959,735
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับลดลง	4,409,334
สินค้าคงเหลือลดลง	19,444,887
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง	1,325,734
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่ายเพิ่มขึ้น	9,264,639
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปีเพิ่มขึ้น	11,000,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	3,337,487
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	<u>1,283,530</u>
รวม	<u>51,075,395</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นสุทธิ	<u>3,348,241</u>

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการพิจารณาข้างบนแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนของกิจการขนาดกลาง ปรากฏว่าในช่วงปี 2519-2520 และ 2520-2521 กิจการขนาดกลางมีเงินทุนหมุนเวียนลดลง กล่าวคือ มีการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนมากกว่าที่ได้มา ทั้งนี้เนื่องจากในปี 2520 กิจการขนาดกลางได้มีการไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวลงถึง 59,810,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นถึง 190.69 แสดงว่ามีการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนมากกว่าที่มาของทุนหมุนเวียนถึงเกือบ 2 เท่า เพราะที่มาของทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นมีเพียง 31,364,853 บาทเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่ที่ได้มาจะได้มาจากการดำเนินงานคือค่าเสื่อมราคา นอกจากนั้นก็มีการออกหุ้นทุนมาจำหน่ายอีกก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เป็นเหตุให้เงินทุนหมุนเวียนของกิจการขนาดกลางในปี 2520 ลดลงถึง 93.67 % ของที่มาของทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น การที่กิจการขนาดกลางมีการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนมากกว่าที่ได้มามากนั้นจะเป็นผลให้สภาพคล่องของกิจการขนาดกลางต่ำ เพราะเมื่อต้องการที่จะนำเงินสคมมาหมุนเวียนได้นั้นอาจจะไม่ทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ดังนั้นกิจการใดที่มีเงินทุนหมุนเวียนลดลงในปีต่อมานั้นก็ควรที่จะเร่งรัดดำเนินการเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจจะมีการจำหน่ายหรือออกหุ้นเพิ่มชั้น หรือมีการขายสินทรัพย์ประจำที่มีอายุการใช้งานมากแล้ว เพื่อนำเงินมาหมุนเวียนในกิจการได้ อย่างไรก็ตามปรากฏว่าในปี 2521 ซึ่งอยู่ในช่วงปี 2520-2521 ก็พบว่า กิจการขนาดกลางยังคงประสมกับเงินทุนหมุนเวียนลดลงอยู่อีกนั่นเอง แต่ก็เพียงจำนวน 6,426,373 บาท เท่านั้น แสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดกลางได้พยายามที่จะให้มีเงินทุนเพื่อมาหมุนเวียนในกิจการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งก็โดยการออกหุ้นเพิ่มชั้นนั่นเอง โดยลดเงินกู้ยืมระยะยาวลงจากปี 2520 แต่ก็ยังคงมีการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น จึงทำให้เงินทุนหมุนเวียนของกิจการขนาดกลางในปี 2520 ลดลง แต่เมื่อหันมาดูข้างบนแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของทุนหมุนเวียนของกิจการขนาดกลางในปี 2522 แล้ว ก็ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจเพราะในปีนี้ก็กิจการขนาดกลางมีเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปี 2521 ในจำนวนถึง 3,348,241 บาท คิดเป็นเปอร์เซ็นต์จากที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น 4.88 % ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะแสดงให้เห็นว่า กิจการขนาดกลางได้

พยายามที่จะให้เงินทุนหมุนเวียนมาใช้ในกิจการเพิ่มขึ้นอีกด้วย ซึ่งก็โดยการเพิ่มขึ้นของหนี้สินระยะยาวและทุนเรือนหุ้นออกจำหน่าย นอกจากนี้ยังได้มาจากการดำเนินงานคือค่าเสื่อมราคาซึ่งมีถึงประมาณ 30 % ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น แต่ก็ใช้ไปในการซื้อสินทรัพย์ระยะยาวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากถึง 93.59 % ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น และยังได้มีการจ่ายเงินปันผลเป็นจำนวนถึง 1,000,000 บาท ในปี 2522 นี้ด้วย

เมื่อพิจารณาทางค่านงบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียนซึ่งจะแสดงผลของบที่มาจากค่าใช้จ่ายของเงินทุนหมุนเวียนว่าสาเหตุที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้นเป็นสาเหตุจากอะไรบ้าง ซึ่งในปี 2520 ก็พบว่ากิจการขนาดกลางได้สะสมเงินทุนหมุนเวียนในรูปของสินค้างเหลือมาก รองลงมาได้แก่การชำระหนี้สินในเจ้าหนี้การค้า และตัวเงินจ่าย ทำให้ยอดนี้ลดลง ในขณะที่เกี่ยวกับกิจการขนาดกลางก็ได้ใช้เงินทุนหมุนเวียนไปในการเพิ่มเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารขึ้นอีกเป็นจำนวนมากถึง 115,848,858 บาท เป็นผลให้เงินทุนหมุนเวียนสุทธิลดลง ในปี 2521 เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นเนื่องจากสินค้างเหลือได้เพิ่มขึ้นอีกเช่นเคย รองลงมาได้แก่ลูกหนี้การค้า และตัวเงินรับเพิ่มขึ้น ส่วนเหตุที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงมากก็คือได้มีการเพิ่มขึ้นของเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเป็นจำนวนถึง 60,619,973 บาท เกือบจะเป็นยอดซึ่งเท่ากับยอดรวมของเงินทุนหมุนเวียนลดลงทั้งหมดคือ 62,920,981 บาท เป็นสาเหตุให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงอีก 1 ปี สำหรับในปี 2522 ปรากฏว่าเงินทุนหมุนเวียนได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากได้มีการเบิกเงินเกินบัญชีและเพิ่มเงินกู้ยืมจากธนาคารมากขึ้น ในขณะที่เกี่ยวกับในปี 2522 กิจการขนาดกลางได้ลดเงินทุนหมุนเวียนในรูปของสินค้างซึ่งเป็นตัวเลขที่น่ายินดี เพราะสามารถระบายสินค้าออกไปจำหน่ายได้ และนอกจากนี้ยังใช้เครดิตโดยการเพิ่มหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ขึ้นอีกเป็นการลดเงินทุนหมุนเวียนลง อย่างไรก็ตามในปี 2522 ของกิจการขนาดกลางเงินทุนหมุนเวียนสุทธิได้เพิ่มขึ้น

งบดุลรวมกิจการขนาดเล็ก (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	2519-2520	2520-2521	2521-2522
<u>สินทรัพย์</u>			
สินทรัพย์หมุนเวียน:			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	-2,735,134	-1,933,481	- 654,039
สินค้าคงเหลือ	+ 17,627,274	-10,462,663	-15,758,347
ที่stockคงเหลือ	+ 1,273,540	+ 826,148	+ 366,441
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-10,663,345	+ 35,864	- 550,522
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ 5,502,335	-11,534,132	-16,596,517
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	- 9,238,491	-5,802,539	- 29,250
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	+ 7,000,000	- 400,000	+ 1,800,000
สินทรัพย์ถาวร	+ 14,472,379	+ 22,162,333	+ 19,939,712
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	+ 14,022,989	+ 13,900,376	+ 13,460,609
สินทรัพย์อื่น	+ 2,748,409	+ 93,910	+ 412,071
รวมสินทรัพย์	+ 964,525	-9,380,803	-7,934,594
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
หนี้สินหมุนเวียน:			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+ 12,278,558	+ 2,677,401	+ 21,414,748
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	-11,418,135	+ 2,792,723	-18,048,519
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	-21,590,752	+ 5,991,289	+ 133,483
เจ้าหนี้อื่น	0	0	0
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	+ 445,147	+ 7,238,063	+ 2,550,434
รวมหนี้สินหมุนเวียน	-20,285,182	+ 4,223,350	+ 6,050,146
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง	+ 4,860,671	-5,022,602	- 206,551
เงินกู้ยืมระยะยาว	+ 15,959,372	+ 4,512	-5,008,884
รวมหนี้สิน	+ 534,861	-794,740	+ 834,711
ส่วนของผู้ถือหุ้น:			
ทุนเรือนหุ้น	0	10,000,000	0
กำไรสะสม (ขาดทุนสะสม)	+ 429,964	+ 18,586,063	-8,764,305
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 429,964	-8,586,063	-8,769,305
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 964,825	-9,380,803	-7,934,594

หมายเหตุ

1. ในช่วง ปี 2519-2522 กิจการขนาดเล็กหมวดกำไรได้ดังนี้

ปี 2519	กำไร	1,335,322.56	บาท
ปี 2520	กำไร	435,784.04	บาท
ปี 2521	ขาดทุน	16,582,302.69	บาท
ปี 2522	ขาดทุน	8,763,984.41	บาท

2. ในช่วงปี 2519-2522 กิจการขนาดเล็กจ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี 2520	จ่ายเงินปันผล	5,820	บาท
ปี 2521	จ่ายเงินปันผล	2,003,762	บาท
ปี 2522	จ่ายเงินปันผล	5,320	บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดเล็ก

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2520

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
จากการดำเนินงาน:-			
กำไรสุทธิ	435,784		
ค่าเสื่อมราคา	<u>14,022,989</u>	14,458,773	33.02
สินทรัพย์อื่นลดลง		2,748,409	7.23
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น		<u>20,820,043</u>	<u>54.75</u>
แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>38,027,225</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	12,233,888		32.17
จ่ายเงินปันผล	<u>5,820</u>		<u>0.02</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>12,239,708</u>	<u>32.19</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น		<u>25,787,517</u>	<u>67.31</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดเล็ก
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2520

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม :-</u>	
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น	17,627,274
พัสดุคงเหลือเพิ่มขึ้น	1,273,540
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายลดลง	11,418,135
ค่าใช้จ่ายคงจ่ายลดลง	<u>21,590,752</u>
รวม	<u>51,909,701</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง :-</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	2,735,134
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง	10,663,345
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	12,278,558
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	<u>445,147</u>
รวม	<u>26,122,184</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นสุทธิ	<u><u>25,787,517</u></u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดเล็ก
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2521

	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
จากการดำเนินงาน:-		
ขาดทุนสุทธิ	(16,582,302)	
ค่าเสื่อมราคา	<u>13,900,376</u>	(36.65)
ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น	<u>10,000,000</u>	<u>136.65</u>
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>7,318,074</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	15,959,794	213.09
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	93,910	1.28
เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง	5,018,090	68.57
จ่ายเงินปันผล	<u>2,003,762</u>	<u>27.38</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>23,075,556</u>	<u>315.32</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง	<u>(15,757,482)</u>	<u>(215.32)</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดเล็ก

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2521

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม:-</u>	
พัสดुकงเหลือเพิ่มขึ้น	826,148
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	35,864
หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง	<u>7,238,063</u>
รวม	<u>8,100,075</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง:-</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	1,933,481
สินค้าคงเหลือลดลง	10,462,663
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	2,677,401
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายเพิ่มขึ้น	2,792,723
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	<u>5,991,289</u>
รวม	<u>23,857,557</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลงสุทธิ	<u>(15,757,482)</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดเล็ก

งบแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
<u>จากการดำเนินงาน:-</u>		
ขาดทุนสุทธิ	(8,763,984)	
ค่าเสื่อมราคา	<u>13,460,609</u>	
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>4,696,625</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
สินทรัพย์ระยะยาวเพิ่มขึ้น	21,710,462	462.26
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	412,071	8.77
เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง	5,215,435	111.05
จ่ายเงินปันผล	<u>5,320</u>	<u>0.11</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>27,343,288</u>	<u>582.19</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง	<u>(22,646,663)</u>	<u>(482.19)</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดเล็ก

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม:-</u>	
พัสดुकงเหลือเพิ่มขึ้น	366,441
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายลดลง	<u>18,048,519</u>
รวม	<u>18,414,960</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง:-</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	654,039
สินค้าคงเหลือลดลง	15,758,347
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง	550,572
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	21,414,748
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	133,483
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	<u>2,550,434</u>
รวม	<u>41,061,623</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลงสุทธิ	<u>(22,646,663)</u>

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการพิจารณาแบบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนของกิจการขนาดเล็กในช่วงปี พ.ศ.2519-2522 พบว่าในช่วงปี 2519-2520 นั้นกิจการขนาดเล็กมีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นถึง 25,787,517 บาท ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นถึง 67.81 % ทั้งนี้เนื่องจากกิจการขนาดเล็กในปี 2520 มีการกั้มเงินระยะยาวเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 54.75 ของแหล่งที่มาทั้งสิ้น รองลงมาได้มาจากการดำเนินงานซึ่งก็คือค่าเสื่อมราคานั้นเอง เป็นเหตุให้กิจการขนาดเล็กในปี 2520 นี้ มีเงินทุนหมุนเวียนมาใช้ในการกิจการมากกว่าการใช้ไปเพราะได้ใช้ไปในการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพียง 32.17 % ของแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นเท่านั้น แสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดเล็กได้พยายามปรับปรุงเงินทุนหมุนเวียนให้ดีขึ้น ซึ่งในปี 2519 อาจจะมีการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนมาก ในปี 2520 นี้ จึงได้เห็นความสำคัญของการมีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น แต่ถ้าหากกิจการมีแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนจากการกั้มเงินระยะยาวเป็นจำนวนมาก อาจจะทำให้กิจการต้องมีการระงับการจ่ายดอกเบี้ยมากขึ้น และกิจการต้องดูแลหรือประมาณการไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวนั้นไว้ด้วยว่าจะมีการไถ่ถอนในงวดที่ปี และกิจการมีเงินพอที่จะไถ่ถอนหรือไม่ นอกจากนี้ยังก็ได้จากสินทรัพย์ถาวรลดลงเนื่องจากการขายสินทรัพย์ถาวรไป กิจการก็จำเป็นที่จะต้องพิจารณาว่าสินทรัพย์ถาวรที่ขายไปนั้นเป็นสินทรัพย์ที่ทำให้ผลการดำเนินงานกระทบกระเทือนหรือไม่ เช่น ทำให้กำลังการผลิตลดลงหรือไม่ และเมื่อใดที่เราจำเป็นต้องซื้อกลับคืนหรือลงทุนซื้อเครื่องจักรใหม่และเมื่อนั้นเรามีเงินเพียงพอที่จะซื้อหรือไม่ เงินที่ไปลงทุนกับบริษัทอื่นนั้นจำเป็นต้องถอนหรือไม่ หากเงินลงทุนที่เรานำไปลงในบริษัทอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูง เป็นบริษัทที่เจริญรุ่งเรืองเมื่อกิจการได้ซื้อกลับคืนมาอาจจะทำให้เสียโอกาสที่จะได้ผลตอบแทนไปก็ได้ ดังนั้นแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนที่สำคัญที่กิจการทุกขนาดจะต้องคำนึงถึงและให้การพิจารณาเป็นอย่างดีก็คือที่มาแหล่งกำไรสุทธิของกิจการซึ่งถ้าหากที่มาของเงินทุนหมุนเวียนของกิจการได้มาจากกำไรสุทธิเป็นส่วนใหญ่แล้วจะทำให้กิจการดำเนินธุรกิจไปด้วยความมั่นคง เมื่อพิจารณาทางด้านการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียนก็ปรากฏว่าในปี 2521 กิจการขนาดเล็กได้ลดหนี้สินในค่านำไปจ่ายค่างจ่ายเป็นสำคัญ ต่อ

มาคือมีสินค้าคงเหลือเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มมาก ในขณะที่เดียวกันก็
 ได้มีการกู้ยืมเงินจากธนาคารและเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เพิ่มขึ้นอีกด้วยเป็นจำนวนมาก
 ทำให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงอย่างไรก็ตามในปี 2520 นี้ได้มีเงินทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น
 สำหรับช่วงปี 2520-2521 นั้น ก็ปรากฏว่ากิจการขนาดเล็กได้ใช้เงินทุนหมุนเวียนไปมาก
 กว่าที่ได้มา ถึง 215.32 % ซึ่งก็ได้ใช้ไปในการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนที่สูง
 ถึง 218.09% ของเงินทุนที่ได้มาทั้งหมด ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเมื่อปี 2520 กิจการขนาดเล็ก
 ได้มีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น ในปีนี้ต้องการใช้เงินทุนเป็นจำนวนมากหรืออาจจะเป็น
 เพราะในปี 2520 เงินทุนหมุนเวียนมีจำนวนสูงเกินความจำเป็นก็ได้ นอกจากนี้ยังได้ใช้
 ไปในการไถ่ถอนเงินกู้ยืมระยะยาวลงด้วย คงจะพิจารณาเห็นว่าในปี 2520 ได้มีการกู้ยืม
 เงินระยะยาวมากเกินไปในปีนี้ จึงพยายามที่จะไถ่ถอนคืนมาได้ เป็นผลให้เงินทุนหมุน
 เวียนลดลงถึง 215.32 % ของที่มาของเงินทุนทั้งหมด ส่วนการเปลี่ยนแปลงของเงินทุน
 หมุนเวียนก็พบว่ากิจการขนาดเล็กในปี 2521 ได้ลดยอดหนี้สินหมุนเวียนอื่นลงเป็นจำนวน
 มาก ในขณะเดียวกันก็ได้ลดเงินทุนหมุนเวียนในรูปของสินค้าคงเหลือลงมากและได้มี
 จำนวนค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้นด้วยเป็นเหตุให้ในปี 2521 นี้ เงินทุนหมุนเวียนสุทธิลดลง
 ถึง 15,757,482 บาท ส่วนงบแสดงที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนในปี 2522 ซึ่ง
 เป็นช่วงของปี 2521-2522 พบว่า กิจการขนาดเล็กยังคงมีการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน
 มากกว่าที่ได้มา ทั้งนี้เนื่องจากในปี 2522 กิจการขนาดเล็กไม่มีรายการเพิ่มขึ้นของแหล่ง
 ที่มาเลยยกเว้น จากการดำเนินงานซึ่งส่วนใหญ่ก็ได้แก่ค่าเสื่อมราคาเกือบ 100 % แต่
 กิจการขนาดเล็กก็ได้ใช้ไปในการซื้อสินทรัพย์ระยะยาวเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่สูงถึง
 462.26 % ของเงินที่มาจากเงินทุนหมุนเวียนและยังได้มีการไถ่ถอนเงินกู้ยืมระยะยาวลง
 ไปอีกด้วย เป็นเหตุให้การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนได้สูงมากกว่าที่ได้มาถึง 482.19 %
 ดังนั้นกิจการขนาดเล็กในปี 2523 จะต้องพยายามที่จะลดยอดส่วนเกินนี้ให้ได้โดยพยายาม
 หาแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนให้มากขึ้น และสาเหตุที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง
 มากก็คือการกู้ยืมจากธนาคาร เพิ่มขึ้นมากและได้ลดเงินทุนหมุนเวียนไปในรูปของสิน
 ค้างเหลือมากอีกด้วย เป็นเหตุให้เงินทุนหมุนเวียนสุทธิลดลงถึง 22,646,663 บาท

งบดุลรวมเปรียบเทียบระหว่างงวดของออกสภากรวม

รายการ	2519 - 2520	2520 - 2521	2521 - 2522
ทรัพย์สิน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	+ 6,623,222	- 4,604,571	- 11,704,775
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	+10,689,730	+ 12,957,456	+ 18,088,135
สินค้าคงเหลือ	+169,870,843	+ 92,086,374	+ 3,248,274
หัตถคงเหลือ	- 10,730,448	+ 10,427,482	+ 8,910,457
ลูกหนี้อื่น	- 29,723,484	0	0
เงินลงทุนระยะสั้น	+ 7,756,815	0	- 9,210,000
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	- 25,881,795	+ 8,774,252	+ 9,741,459
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ 128,613,883	+ 119,640,993	+ 19,073,550
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	- 1,280,277	+ 11,897,207	+ 1,725,600
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทรวม	+ 17,421,139	- 3,406,270	- 5,308,954
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	+ 6,855,003	- 55,002	+ 1,800,000
สินทรัพย์ถาวร	+ 43,314,636	+ 65,084,185	+136,003,275
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	+ 96,202,065	+ 100,577,126	+101,999,820
สินทรัพย์อื่น	+ 1,192,879	- 2,244,005	+ 15,198,880
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	+ 99,915,198	+ 90,339,982	+ 66,492,531
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+220,856,980	+ 154,542,291	+ 32,695,160
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	- 47,168,247	+ 6,428,073	- 65,067,410
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	+ 64,183,271	+ 45,332,693	+ 11,155,027
เจ้าหนี้อื่น	- 27,169,177	- 9,467,441	+ 82,590,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	- 16,287,626	+ 5,141,043	+ 9,929,198
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	- 2,269,258	- 6,143,486	+ 13,124,147
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+192,145,943	+ 105,167,787	+ 84,426,422
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทรวม	+ 31,620,874	+ 19,521,068	+ 15,358,058
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง	- 52,536,270	- 4,886,198	+ 14,842,758
เงินกู้ยืมระยะยาว	- 82,141,647	- 23,039,213	- 54,116,868
รวมหนี้สิน	+ 89,088,900	+ 96,763,444	+ 60,510,070
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	+ 61,305,231	+ 103,492,730	+ 20,992,730
กำไรสะสม (ขาดทุนสะสม)	- 50,478,933	- 109,916,193	- 15,010,268
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 10,826,298	- 6,423,463	+ 5,982,462
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 99,915,198	+ 90,339,982	+ 66,492,531

หมายเหตุ

1. ในช่วง 4 ปี อุตสาหกรรมกระสอบในประเทศไทยมีผลการดำเนินงานดังนี้

ปี 2519	ขาดทุน	32,280,282.70	บาท
ปี 2520	ขาดทุน	45,740,910.16	บาท
ปี 2521	ขาดทุน	107,912,432.79	บาท
ปี 2522	ขาดทุน	8,009,623.52	บาท

2. ในช่วงปี 2519-2522 อุตสาหกรรมกระสอบในประเทศไทยจ่ายเงินปันผล ดังนี้

ปี 2520	จ่ายเงินปันผล	4,738,023	บาท
ปี 2521	จ่ายเงินปันผล	2,003,760	บาท
ปี 2522	จ่ายเงินปันผล	7,000,640	บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุตสาหกรรมกระสอบ
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2520

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
จากการดำเนินงาน:-			
ขาดทุนสุทธิ	(45,740,910)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>96,202,065</u>	50,461,155	45.15
ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น		<u>61,305,231</u>	<u>54.85</u>
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>111,766,386</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	66,310,501		59.33
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	1,192,879		1.07
หนี้สินระยะยาวลดลง	103,057,043		92.21
จ่ายเงินปันผล	<u>4,738,023</u>		<u>4.24</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>175,298,446</u>	<u>156.35</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง		<u>(63,532,060)</u>	<u>(56.85)</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ออกสํานักกรมกระสอบ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2520

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม:-</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร เพิ่มขึ้น	6,623,222
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ เพิ่มขึ้น	10,690,730
สินค้าคงเหลือ เพิ่มขึ้น	169,370,343
เงินลงทุนระยะสั้น เพิ่มขึ้น	7,756,815
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายลดลง	47,168,247
เจ้าหนี้อื่นลดลง	27,169,177
ค่าใช้จ่ายคงจ่ายลดลง	16,237,626
หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง	<u>2,269,258</u>
รวม	<u>287,343,913</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง:-</u>	
พัสดุกงเหลือลดลง	10,730,448
ลูกหนี้อื่นลดลง	29,723,434
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง	25,881,795
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	220,356,930
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	<u>64,133,271</u>
รวม	<u>351,375,978</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลงสุทธิ	<u>(63,532,060)</u>

อุตสาหกรรมกระสอบ

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2521

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
จากการดำเนินงาน:-			
ขาดทุนสุทธิ	(107,912,432)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>100,577,126</u>	(7,335,306)	(7.45)
สินทรัพย์อันลดลง		2,244,005	2.28
ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น		<u>103,492,730</u>	<u>105.17</u>
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>98,401,429</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>			
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	73,520,120		74.71
เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง	8,404,343		8.54
จ่ายเงินปันผล	<u>2,003,760</u>		<u>2.04</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น		<u>83,928,223</u>	<u>85.29</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น		<u>14,473,206</u>	<u>14.71</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุตสาหกรรมกระสอบ

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2521

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม:-</u>	
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับเพิ่มขึ้น	12,957,456
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น	92,086,374
พัสดุคงเหลือเพิ่มขึ้น	10,427,482
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	8,774,252
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ลดลง	45,332,693
เจ้าหนี้อื่นลดลง	9,467,441
หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง	<u>6,143,486</u>
รวม	<u>185,189,184</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง:-</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	4,604,571
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น	154,542,291
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายเพิ่มขึ้น	6,428,073
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	<u>5,141,043</u>
รวม	<u>170,715,978</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นสุทธิ	<u>14,473,206</u>

อุตสาหกรรมกระสอบ
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
จากการดำเนินงาน:-		
ขาดทุนสุทธิ	(8,009,623)	
ค่าเสื่อมราคา	<u>101,999,820</u>	93,990,197 81.74
ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น		<u>20,992,730</u> 18.26
ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>114,982,927</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน:-</u>		
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	134,219,921	116.73
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	15,198,880	13.22
เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง	23,916,052	20.30
จ่ายปันผล	<u>7,000,645</u>	<u>6.09</u>
การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>180,335,498</u>	<u>156.84</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลง	<u>(65,352,571)</u>	<u>56.84</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุตสาหกรรมกระสอบ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ปี 2522

	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม :-</u>	
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับเพิ่มขึ้น	13,033,135
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น	3,240,274
พัสดุคงเหลือเพิ่มขึ้น	6,510,457
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	9,741,459
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่ายลดลง	<u>65,067,410</u>
รวม	<u>105,055,735</u>
<u>เงินทุนหมุนเวียนลดลง :-</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง	11,704,775
เงินลงทุนระยะสั้นลดลง	9,210,000
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เพิ่มขึ้น	32,695,160
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้น	11,155,027
เจ้าหนี้อื่นเพิ่มขึ้น	82,590,000
ค่าสูญจ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	9,529,198
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	<u>13,124,147</u>
รวม	<u>170,403,307</u>
เงินทุนหมุนเวียนลดลงสุทธิ	<u>(65,352,572)</u>

จากการพิจารณาแบบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนของอุตสาหกรรมกระสอบในประเทศไทย ในช่วงปี 2519-2522 พบว่า ในปี 2519-2520 และปี 2521-2522 เงินทุนหมุนเวียนของอุตสาหกรรมได้ลดลงมากในอัตราที่ใกล้เคียงกัน คือ 63,532,060 บาท และ 65,352,571 บาท ตามลำดับ ส่วนในระหว่างปี 2520-2521 ปรากฏว่าแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนมากกว่าการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งเป็นเหตุให้เงินทุนหมุนเวียนของอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น แต่ก็เป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับปี 2520 และ 2522 คือเป็นจำนวน 14,473,206 บาท เท่านั้น จะเห็นได้ว่าในปี 2520 นั้น ที่มาของเงินทุนหมุนเวียนของอุตสาหกรรมกระสอบได้มาจากการนำหุ้นออกจำหน่ายซึ่งมีถึง 54.85 % ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งหมด ส่วนอีก 45.15 % นั้น มาจากการดำเนินงานคือค่าเสื่อมราคา ส่วนจากกำไรสุทธินั้นไม่มี การที่อุตสาหกรรมนี้มีการออกหุ้นเพิ่มมากขึ้นมากก็อาจจะเนื่องมาจากอุตสาหกรรมนี้ประสบผลขาดทุนจากการดำเนินงานทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนในอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีการเรียกซื้อเพิ่มเติม ซึ่งถ้าหากมีการออกหุ้นเพิ่มมากขึ้นจนเกินไปแล้วก็จะทำให้อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นน้อย ผู้ถือหุ้นอาจจะไม่ต้องการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้มากขึ้น นอกจากนั้นยังต้องมีการระงับการจ่ายเงินปันผลอีกด้วย เพราะถ้าหากในอดีตที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว ถึงแม้ว่าในปีนั้นจะเกิดผลขาดทุนจากการดำเนินงานก็ตาม อุตสาหกรรมจะคงพยายามหาเงินมาเพื่อจ่ายเงินปันผลให้ได้ หรือหากไม่มีการจ่ายเงินปันผลแล้วก็อาจจะเป็นวิธีการที่ไม่จูงใจแก่นักลงทุนหรือผู้ถือหุ้นได้ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนก็คือกำไรสุทธิ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น เพราะเป้าหมายของธุรกิจก็ต้องจัดการให้ธุรกิจมีความสามารถในการหากำไรในระยะยาว ดังนั้นงบที่มาและใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนมีความสำคัญต่อการจัดการทุนหมุนเวียน และเมื่อหันมาดูทางด้านการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนในปี 2520 พบว่าได้มีการใช้ไปโดยการชำระหนี้สินระยะยาวถึง 92.21 % ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น สำหรับในด้านการไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวนี้ก็เช่นกัน กิจกรรมธุรกิจหรืออุตสาหกรรมจะต้องพิจารณาว่าหนี้สินระยะยาวที่กิจการมีไว้นั้นจะต้องไถ่ถอน

ทั้งหมดภายในปีที่ และปีละประมาณเท่าใด ผู้บริหารต้องมีการประมาณค่าใช้จ่ายเอาไว้ว่าในการไถ่ถอนนั้นจะเกิดขึ้นอย่างไรโดยไม่ใช้ไถ่ถอนในระยะสั้นเพียง 1-2 ปี ซึ่งจะทำให้มีการใช้เงินทุนหมุนเวียนไปในจำนวนมาก อันจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงได้ ดังนั้นการกู้ยืมเงินระยะยาวนั้นจะต้องมีสัญญาการใช้เงินคืน เพื่อที่ผู้บริหารจะได้เฉลี่ยไถ่ถอนเงินกู้ยืมไว้ให้เหมาะสมต่อไป ดังจะเห็นในปี 2520 นั้นได้มีการไถ่ถอนเงินกู้ยืมระยะยาวเป็นจำนวนมากเป็นผลให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงถึง 56.85% ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น ส่วนงบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียนซึ่งจะเป็นงบที่แสดงให้ทราบถึงรายการต่าง ๆ ที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มหรือลด จะเห็นได้ว่าในปี 2520 นั้น สินค้าคงเหลือเป็นตัวสำคัญที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม แต่ในขณะเดียวกันก็ได้มีการกู้ยืมเงินจากธนาคารและเบิกเงินเกินบัญชีธนาคารเพิ่มมากขึ้นเป็นเงินถึง 220,856,980 บาท เป็นผลให้ในปี 2520 นี้ อุตสาหกรรมกระสอบมีเงินทุนหมุนเวียนสุทธิลดลง สำหรับในปี 2521 ก็ปรากฏว่าแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียนที่สำคัญได้แก่การนำหุ้นสามัญหรือหุ้นทุนออกจำหน่ายในอัตราที่มากอีกเช่นเคย นอกจากนี้ยังได้มีการขายสินทรัพย์อื่นเพื่อนำเงินมาใช้หมุนเวียนในกิจการให้มากขึ้นด้วย เนื่องจากในปี 2521 นี้ ได้มีการขาดทุนสุทธิสูงมาก จำนวนค่าเสื่อมราคาไม่เพียงพอที่จะมาทำให้ผลจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นได้ แต่อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมนี้ก็ไคร่มีกระวังในการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มมากขึ้น อาจจะเกรงว่ากิจการจะไม่มีเงินทุนหมุนเวียนมาใช้ในการดำเนินงานมากขึ้นก็ได้ จึงมีการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มเป็นสำคัญเท่านั้น ส่วนการจ่ายเงินปันผลและไถ่ถอนเงินกู้ยืมมีเพียงจำนวนเล็กน้อย ทำให้การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นมีเพียง 85.29 % เท่านั้น เป็นผลให้เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น 14.71 % ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น เมื่อหันมาดูทางด้านงบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียนก็ปรากฏว่าเงินทุนหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นนั้นได้มาจากสินค้าคงเหลือเป็นสำคัญอีกเช่นเคย และได้มีการชำระหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปีลง ส่วนรายการที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงมากก็คือการกู้ยืมเงินจากธนาคารและเงินเบิกเกินบัญชีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถ้าหากมียอดเงินกู้ยืมจากธนาคารและ

เงินเบิกเกินบัญชีสูงก็จะทำให้กิจการต้องจ่ายดอกเบี้ยธนาคารในอัตราที่สูงด้วยเป็นผลให้ไปกระทบกระทั่งต่อกำไรของกิจการ ดังนั้นอุตสาหกรรมนี้จะต้องบริหารเงินทุนหมุนเวียนให้ถี่พยายามที่จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับในปี 2522 นั้นได้มีการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนมากกว่าที่ได้มา ซึ่งได้แก่การซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้นถึง 116.73% ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นในขณะที่เงินทุนที่มาจากแหล่งต่าง ๆ นั้นก็เพียงแต่จะได้มาจากค่าเสื่อมราคาเท่านั้น เป็นเหตุให้การใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นมีถึง 156.84% ของที่มาของเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น เป็นผลให้เงินทุนหมุนเวียนของอุตสาหกรรมนี้กระด้างในปี 2522 นี้ลดลงถึง 56.84% ส่วนการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียนพบว่าอุตสาหกรรมนี้ได้ชำระหนี้สินลงมากในค่าน้ำหนักการค้าและตัวเงินจ่ายแต่ในขณะเดียวกันได้ใช้เครดิตในเจ้าหนี้สินเพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าที่ได้ชำระไป เป็นเหตุให้เงินทุนหมุนเวียนสุทธิของอุตสาหกรรมกระด้างในปี 2522 ลดลง

2. การทำงานแสดงที่มาและการใช้ไปของเงินทุน

เมื่อได้ทราบถึงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนและสามารถเปรียบเทียบของเงินทุนหมุนเวียนของกิจการแต่ละขนาดและของอุตสาหกรรมกระด้างแล้ว ต่อจากนี้ไปจะแสดงให้เห็นถึงการทำงานที่แสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน ในวาระหมายของสินทรัพย์ทั้งสิ้น¹ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของธุรกิจและการเรียงกันซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ โดยใช้ตัวเลขเปรียบเทียบระหว่างงวดหนึ่งเดียวกันกับแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการจัดทำงบที่มาและการใช้เงินทุนที่ได้มาจากงบการเงินคือ งบดุล และงบกำไรขาดทุนของธุรกิจนั่นเอง โดยจะศึกษาถึงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในการเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ทั้งหมดในงบดุล รายการทางด้านสินทรัพย์ของงบดุลจะแสดงถึงการใช้เงินทุน ส่วนรายการทางด้านหนี้สินและทุนจะแสดงถึง

¹ เพอร์ ซุมทรัพย์, นิพัทธ์ จิตรประสงค์ และ สะอาด ซุมทรัพย์ หลักการ
บริหารการเงิน หน้า 29.

แหล่งเงินทุนของธุรกิจ เมื่อนำเอางบดุลของงวดนี้กับงวดที่แล้วมาเปรียบเทียบกัน ยอดเปลี่ยนแปลงของแต่ละรายการจะแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของเงินทุน ซึ่งจะต้องอาศัยข้อมูลจากงบดุล โดยการเปลี่ยนแปลงรายการต่าง ๆ ในงบดุลคือ การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการ โดยให้ยอดกำไรสุทธิของงวดนั้น ๆ และเพื่อนำเอารายการที่ไม่ใช่เงินสดมาปรับปรุงกำไร ซึ่งได้แก่ค่าเสื่อมราคา กำไรขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ถาวรหรือหลักทรัพย์ เป็นต้น

แหล่งที่มาของเงินทุน จะได้จาก

1. กำไรสุทธิ
2. หนี้สินที่เพิ่มขึ้น
3. สินทรัพย์ที่ลดลง
4. การเพิ่มทุน
5. ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) เป็นรายการที่ไม่ใช่จ่ายเป็นเงินสด

เราถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของที่มาของเงินสด

แหล่งที่ใช้เงินทุน ได้แก่

1. การเพิ่มขึ้นสุทธิของสินทรัพย์
2. การลดลงสุทธิของหนี้สิน
3. การไถ่ถอนหุ้นบริษัทร่วมหรือการซื้อหุ้นสามัญหรือการลดทุนนั่นเอง
(Decrease in Capital)
4. ขาดทุนสุทธิ
5. การจ่ายเงินสดปันผล

การวิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมกระสวยในประเทศไทย จะได้นำการวิเคราะห์เปรียบเทียบกันระหว่างปี 2519-2520, 2520-2521, 2521-2522 โดยจะทำการวิเคราะห์จากงบดุลรวมของกิจการแต่ละขนาดและของทั้งอุตสาหกรรม

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารใหญ่
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2520

แหล่งที่มาของเงินทุน		จำนวนเงิน	%
จากการดำเนินงาน :-			
ขาดทุนสุทธิ	(42,299,641)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>60,784,256</u>	18,484,615	6.02
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :-			
ลูกหนี้ลดลง	29,723,484		
หักค่างเหลือ	17,649,403		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	92,729,564		
เจ้าหน้าที่การค้าและตัวเงินจ่ายเพิ่มขึ้น	6,040,787		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	60,096,878		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>725,005</u>	206,965,121	67.38
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น		31,620,875	10.30
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		59,909	0.02
จากการเพิ่มทุน-หุ้นสามัญ		<u>50,000,000</u>	<u>16.28</u>
รวม		<u>307,130,520</u>	<u>100.00</u>
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :-			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร เพิ่มขึ้น	10,454,044		
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	13,717,379		
สินค้าคงเหลือ	74,987,890		
เงินลงทุนระยะสั้น	7,756,815		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	16,611,022		
เจ้าหนี้	22,370,565		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,186,863</u>	147,084,578	47.88
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง		6,467,447	2.11
เงินลงทุนและเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม		17,421,138	5.67
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		3,857,680	1.26
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม		32,669,885	10.64
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		95,747,870	31.18
จ่ายเงินปันผล		<u>3,881,922</u>	<u>1.26</u>
รวม		<u>307,130,520</u>	<u>100.00</u>

กิจการธนาคารไทย
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2521

	จำนวนเงิน	
	บาท	%
แหล่งที่มาของเงินทุน:-		
จากการดำเนินงาน:-		
ขาดทุนสุทธิ	(62,417,745)	
ค่าเสื่อมราคา	<u>55,927,281</u>	(6,490,464) (2.98)
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:-		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,043,640	
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	4,913,469	
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้		
มีจากธนาคาร	91,244,911	
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงิน		
จ่าย	10,780,264	
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	<u>4,199,003</u>	112,160,687 51.65
เงินลงทุนและเงินให้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทรวม	3,061,269	1.41
สินทรัพย์อื่นลดลง	2,461,210	1.14
จากการกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทรวม	19,521,068	8.99
จากการกู้ยืมจากรัฐบาลและลูกจ้าง	6,439,485	2.96
จากการเพิ่มทุน-หุ้นสามัญ	<u>30,000,000</u>	<u>36.33</u>
รวม	<u>217,193,255</u>	<u>100.00</u>
การใช้ไปของเงินทุน:-		
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:-		
สินค้าคงเหลือ	81,861,265	
ตั๋วคงเหลือ	4,839,797	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4,863,354	
ส่วนของเงินระยะยาวที่ถึง		
กำหนดชำระในปี 1 ถึง 40,748,300		
จ่ายค้างจ่าย	1,529,195	
เวลาอื่น	<u>14,563,034</u>	148,537,745 68.55
ลูกหนี้และเงินให้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น	19,136,625	8.80
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม	27,759,672	12.78
ชำระหนี้เงินกู้ระยะยาว	<u>21,489,213</u>	<u>9.89</u>
รวม	<u>217,193,255</u>	<u>100.00</u>

กิจการธนาคารไทย
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2522

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน:			
กำไรสุทธิ	8,403,181		
ค่าเสื่อมราคา	<u>55,369,308</u>	63,772,489	23.10
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	10,090,951		
เงินลงทุนระยะสั้น	9,210,000		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	59,232,003		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ			
ภายในหนึ่งปี	155,028		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	6,408,228		
เจ้าหนี้อื่น	83,000,000		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>8,880,183</u>	176,976,393	64.13
ออกหนี้และเงินโทกยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	14,609,832		5.29
เงินลงทุนและเงินโทกยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทรวม	5,308,954		1.92
จากการกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทรวม	<u>15,358,057</u>		<u>5.56</u>
รวม		<u>276,025,725</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
ออกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	22,497,468		
สินค้าคงเหลือ	38,451,508		
พืชคงเหลือ	2,071,967		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11,617,766		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	<u>56,283,531</u>	130,922,240	47.43
ซื้อสินทรัพย์ถาวร	68,074,824		24.66
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	14,730,279		5.34
ชำระหนี้กู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง	8,305,894		3.01
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว	47,997,164		17.39
จ่ายเงินปันผล	<u>5,995,325</u>		<u>2.17</u>
รวม		<u>276,025,725</u>	<u>100.00</u>

จากการพิจารณาแบบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดใหญ่ ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2522 พบว่า กิจการขนาดใหญ่มีการใช้เงินทุนที่ไม่สอดคล้องกับ หลักเกณฑ์นโยบายการใช้เงินทุน โดยนโยบายการใช้เงินทุนที่คั่นชุกรก็จะต้องพยายาม จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น และแหล่งระยะยาวให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของ สินทรัพย์ กล่าวคือ จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน และจัด หาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว แต่จากการวิเคราะห์กิจการ ขนาดใหญ่ ปรากฏว่ามีการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาวหรือไป ใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว และนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ ใน สินทรัพย์หมุนเวียนหรือมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น การวิเคราะห์แบบแสดง แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของกิจการขนาด ใหญ่ และการเสี่ยงภัยซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ กล่าวคือ ใน ช่วงปี พ.ศ. 2520-2521 กิจการขนาดใหญ่มีนโยบายในการจัดหาเงินทุน โดยจัดหาเงิน ทุนจากแหล่งระยะยาวไปใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งการจัดหาเงินทุนจากแหล่ง ระยะยาวมาใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนนั้น ทำให้กิจการมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาว นาน ดังนั้นโอกาสที่กิจการขนาดใหญ่จะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก ถ้าพิจารณาแบบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ. 2521 จะเห็นว่ากิจการขนาด ใหญ่มีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 111,503,032 บาท และจัดหา เงินทุนจากแหล่งระยะสั้นจำนวน 112,180,687 บาท แต่นำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุน- เวียนถึง 148,837,745 บาท และไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเพียง 74,845,974 บาท จึงแสดงให้เห็นว่า มีการนำแหล่งเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะยาวไปใช้ในสิน- ทรัพย์หมุนเวียน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้กิจการขนาดใหญ่มีความ เสี่ยงน้อย แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีรายได้สุทธิขี้น้อยลงด้วย เพราะต้นทุนของเงินทุนจาก แหล่งระยะยาวสูงกว่าเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่ง ให้รายได้ไม่มากนัก จึงทำให้รายได้สุทธิของกิจการขนาดใหญ่ลดลง จากผลดังกล่าวทำให้กิจการขนาดใหญ่ปรับปรุงนโยบายการใช้เงินทุน กล่าวคือ ในช่วงปี พ.ศ. 2521-

2522 กิจการขนาดใหญ่ได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 99,049,332 บาท แต่ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเป็นจำนวนถึง 145,103,436 บาท แสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดใหญ่นำเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว ซึ่งเป็นความต้องการใช้ระยะเวลานาน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้กิจการมีรายได้สูงขึ้นหรือมีความสามารถในการหากำไรสูง แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นด้วย เพราะกิจการอาจถูกเร่งรัดการชำระหนี้ โดยที่ยังไม่สามารถหมุนเวียนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ทัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านสภาพคล่องอันจะเป็นอันตรายต่อกิจการ ดังนั้น ถ้ากิจการขนาดใหญ่ยังคงใช้นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ต่อไปกิจการก็จะต้องเผชิญกับความเสี่ยง ซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกิจการได้ในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างกำไรกับความเสี่ยงในการจัดหาแหล่งเงินทุน กิจการขนาดใหญ่ควรจะพิจารณาจัดหาแหล่งเงินทุนให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่จะลงทุน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดใหญ่ในช่วงปี พ.ศ.2519-2522 ปรากฏว่า ปี พ.ศ.2520 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 67.38 % จากการกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทในเครือและบริษัทรวม 10.30 % จากการกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 0.02 % และจากการเพิ่มทุน 16.28 % ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้ไป สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 47.88 % ให้ลูกหนี้กรรมการและลูกจ้างกู้ยืม 2.11 % ให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทรวม 5.67 % ซื้อสินทรัพย์อื่น 1.26 % ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 31.18 % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม 10.64 % และจ่ายเงินปันผล 1.26 % ส่วนในปี พ.ศ.2521 ปรากฏว่าแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 50.15 % การชำระหนี้ของบริษัทในเครือ 1.37 % จากสินทรัพย์อื่น 1.11 % จากการกู้ยืมจากบริษัทในเครือ 8.73 % จากการกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 2.88 % และจากการเพิ่มทุน 35.76 % ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้ไปในการดำเนินงาน 2.90 % สำหรับความ

ต้องการเงินทุนระยะสั้น 66.54 % ให้ลูกหนี้กรรมการและลูกจ้างกู้ยืม 8.54 % และ
 ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 9.61 % สำหรับในปี พ.ศ. 2522 ปรากฏว่าแหล่งที่มา
 ของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน 23.10 % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 64.13 %
 จากการชำระหนี้ของลูกหนี้กรรมการและลูกจ้าง 5.29 % จากการชำระหนี้ของบริษัท
 ในเครือ 1.92 % และจากการกู้ยืมจากบริษัทในเครือ 5.56 % ส่วนการใช้ไปของ
 เงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 47.43 % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม
 ขึ้น 24.66 % สินทรัพย์อื่น 5.34 % ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 3.01%
 ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 17.39 % และจ่ายเงินปันผล 2.17 %

ศูนย์วิทยพัทยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการธนาคารกลาง
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2520

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน:			
ขาดทุนสุทธิ	(3,877,053)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>21,394,818</u>	17,517,765	9.26
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,095,691		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	3,018,650		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	31,769,475		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจาก			
ธนาคาร	115,848,858		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	4,578,120	156,310,794	82.63
เงินลงทุนและเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ			
และบริษัทรวม		205,000	0.11
สินทรัพย์ถาวร		3,827,625	2.02
จากการเพิ่มทุน-หุ้นสามัญ		<u>11,305,230</u>	<u>5.98</u>
รวม		<u>189,166,414</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
สินค้าคงเหลือ	77,255,684		
พิศทุคงเหลือ	5,645,413		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	42,290,899		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,739,762</u>	126,931,758	67.10
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง		1,490,767	0.79
สินทรัพย์อื่น		83,606	0.04
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง		58,260,000	30.80
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		1,550,000	0.82
จ่ายเงินปันผล		<u>850,283</u>	<u>0.45</u>
รวม		<u>189,166,414</u>	<u>100.00</u>

กิจการธนาคารกลาง
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2521

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน:			
ขาดทุนสุทธิ	(28,912,385)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>30,749,469</u>	1,837,084	2.31
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,628,053		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้จากธนาคาร	60,619,978		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>672,950</u>	62,920,981	78.99
ลูกหนี้และเงินฝากออมทรัพย์กรมการและลูกจ้าง		1,406,880	1.76
จากการเพิ่มทุน-หุ้นสามัญ		<u>13,492,730</u>	<u>16.94</u>
รวม		<u>79,657,675</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	17,870,925		
สินค้าคงเหลือ	20,667,771		
สินค้าคงเหลือ	4,761,539		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3,855,034		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	6,644,913		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>2,694,426</u>	56,494,608	70.92
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		143,295	0.18
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม		15,162,180	19.03
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากกรมการและลูกจ้าง		6,307,593	7.92
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		<u>1,550,000</u>	<u>1.95</u>
รวม		<u>79,657,675</u>	<u>100.00</u>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการขนาดกลาง
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2522

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน			
ขาดทุนสุทธิ	(7,648,820)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>33,174,577</u>	25,525,757	21.03
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	959,785		
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	~~4,409,334~~		
สินค้าคงเหลือ	19,444,887		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,325,734		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	9,264,639		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,000,000		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,387,487		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,283,530</u>	51,075,396	42.08
จากการกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง		23,794,383	19.60
จากการเพิ่มทุนหุ้นสามัญ		<u>20,992,730</u>	<u>17.29</u>
รวม		<u>121,388,266</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
พิศคงเหลือ	6,472,047		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	<u>47,951,589</u>	54,423,636	44.83
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง		16,364,684	13.48
ซื้อสินทรัพย์ถาวร		47,993,415	39.54
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		56,530	0.05
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		1,550,000	1.28
จ่ายเงินปันผล		<u>1,000,000</u>	<u>0.83</u>
รวม		<u>121,388,266</u>	<u>100.00</u>

จากการพิจารณาข้างบนแสดงว่า ที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดกลางปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2519-2520 และ 2520-2521 กิจการขนาดกลางมีการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาวหรือไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว กล่าวคือนำทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ซึ่งเป็นเงินทุนระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว และเงินทุนระยะสั้นนั้นก็ต้องรับชำระคืนในระยะเวลาดังนั้น ความเสี่ยงที่จะเกิดจากการที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาจะมีมาก ถ้าจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ. 2521 จะพบว่ากิจการขนาดกลางได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นเป็นจำนวน 62,920,981 บาท และนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้นเพียง 56,494,608 บาท แต่ได้นำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเป็นจำนวนถึง 23,163,068 บาท จึงแสดงให้เห็นว่า กิจการขนาดกลางนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ จะทำให้กิจการมีรายไค้สูงขึ้น เพราะเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า การใช้ทุนระยะสั้นนั้น มีต้นทุนที่มองเห็นต่ำกว่าทุนระยะยาว เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวซึ่งให้รายไค้ค่อนข้างสูง จึงทำให้รายไค้สุทธิของกิจการขนาดกลางเพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้น ถ้ากิจการขนาดกลางยังใช้เงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมากเท่าใดเท่าไรที่จะไค้รับยอมมากขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การที่ธุรกิจจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นและนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวยิ่งมากเท่าใด ก็จะมีผลทำให้สภาพคล่องของธุรกิจต่ำหรือก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยในทางการเงินมากขึ้นเท่านั้น กล่าวคือ ถ้าความต้องการเงินทุนของกิจการขนาดกลางเป็นความต้องการระยะยาว แต่การจัดหาเงินทุนกลับจัดหาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ดังนั้น เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ อาจจะไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ ดังนั้น เพื่อจะให้การใช้เงินทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะไค้รับความเสี่ยงภัยในผลตอบแทนที่คาดว่าจะไค้รับนั้นและสภาพคล่องของกิจการเป็นไปด้วยความเหมาะสมแล้ว ในการตัดสินใจจัดหาแหล่งเงินทุนควรพิจารณาถึงนี้ คือถ้าความต้องการใช้เงินทุนเป็นความต้องการในลักษณะถาวรหรือ

เป็นความต้องการใช้เงินทุนในระยะยาว กิจการขนาดกลางควรจัดหาเงินทุนจากแหล่ง
เงินทุนระยะยาว แต่ถ้าความต้องการใช้เงินทุนเป็นความต้องการในลักษณะชั่วคราว
หรือเป็นความต้องการเพียงระยะสั้นแล้วก็ควรที่จะจัดหาแหล่งเงินทุนระยะสั้นเช่นกัน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาด
กลางในช่วงปี พ.ศ.2519-2522 จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ.2520 นั้น แหล่งที่มาของเงิน
ทุนได้จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 82.63 % จากการดำเนินงาน 9.26 % จากการชำระ
หนี้ของบริษัทในเครือ 0.11 % จากสินทรัพย์ถาวร 2.02 % และจากการเพิ่มทุน 59.8%
การใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 67.10 % ให้ลูกหนี้กรรม-
การและลูกจ้างกู้ยืม 0.79 % เพิ่มสินทรัพย์อื่น 0.08 % ชำระเงินกู้ยืมจากกรรมการและ
ลูกจ้าง 30.80 % ชำระเงินกู้ยืมระยะยาว 0.82 % และจ่ายเงินปันผล 0.45 % ในปี
พ.ศ.2521 นั้น พบว่าแหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน 2.31 % แหล่งเงิน
ทุนระยะสั้น 78.99 % จากการชำระหนี้ของกรรมการและลูกจ้าง 1.76 % และจากการ
เพิ่มทุน 16.94 % ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะ
สั้น 70.92 % ช้อสินทรัพย์อื่น 0.18 % ช้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม 19.30 % ชำระหนี้เงินกู้
ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 7.92 % และชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 1.95 % ในปี พ.ศ.
2522 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้จากการดำเนินงาน 21.03 % จากแหล่งเงินทุนระยะ
สั้น 42.08 % จากการกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 19.60 % และจากการเพิ่มทุน
17.29 % ส่วนการใช้ไปได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 44.83 % ให้ลูก
หนี้กรรมการและลูกจ้างกู้ยืม 13.48 % ช้อสินทรัพย์ถาวร 39.54 % เพิ่มสินทรัพย์อื่น
0.05 % ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 1.88 % และจ่ายเงินปันผล 0.82 %

กิจการขนาดเล็ก
งบแสดงแหล่งที่มาและค่าใช้จ่ายของเงินทุนในปี 2520

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน:			
กำไรสุทธิ	435,784		
ค่าเสื่อมราคา	<u>14,022,980</u>	14,458,773	19.70
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
เงินฝากและเงินฝากธนาคาร	2,735,134		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10,663,345		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	12,278,558		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>445,147</u>	26,122,184	35.59
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง		9,238,491	12.59
สินทรัพย์อื่น		2,748,409	3.75
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง		4,860,671	6.62
จากการกู้ยืมระยะยาว		<u>15,959,372</u>	<u>21.75</u>
รวม		<u>73,387,900</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้จ่ายของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
สินค้าคงเหลือ	17,627,274		
พัสดุคงเหลือ	1,273,540		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	11,418,135		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>21,590,752</u>	51,909,701	70.73
เงินลงทุนใหม่วิหัตอื่น		7,000,000	9.54
ซื้อสินทรัพย์ถาวร		14,472,379	19.72
จ่ายเงินปันผล		<u>5,820</u>	<u>0.01</u>
รวม		<u>73,387,900</u>	<u>100.00</u>

กิจการแยกเล็ก
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2521

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุน:-</u>			
จากการคำนวณงาน:-			
จากทุนสุทธิ	(16,532,302)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>13,933,376</u>	(2,601,926)	(7.17)
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:-			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,933,401		
สินค้าคงเหลือ	10,462,663		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้			
มีจากธนาคาร	2,677,401		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	2,792,723		
ค่าเช่าค้างจ่าย	<u>5,991,239</u>	23,857,557	63.62
ลูกหนี้และเงินในบัญชีแบงก์รวมถาวรและลูกจ้าง	5,002,539	15.52	
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	400,000	1.07	
จากการกู้ยืมระยะยาว	4,512	0.01	
จากการเพิ่มทุน-หุ้นสามัญ	<u>10,000,000</u>	<u>26.75</u>	
รวม	<u>37,382,682</u>	<u>100.00</u>	

การใช้ไปของเงินทุน:-

จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:-

สินค้าคงเหลือ	626,140		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	35,664		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>7,233,063</u>	6,100,075	21.67
ข้อได้เปรียบการ	22,162,333	58.28	
สินทรัพย์อื่นเสียต้น	93,510	0.25	
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากการรวมถาวรและลูกจ้าง	5,022,602	13.44	
จ่ายปันผล	<u>2,303,762</u>	<u>5.36</u>	
รวม	<u>37,382,682</u>	<u>100.00</u>	

กิจการขนาดเล็ก
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2522

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน:			
จากทุนสุทธิ	(8,763,984)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>13,460,609</u>	4,696,625	10.26
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	654,039		
สินค้าคงเหลือ	15,758,347		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	550,572		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	21,414,748		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	133,483		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>2,550,434</u>	41,061,623.-	89.68
ลูกหนี้และเงินโทกยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง		<u>29,250.-</u>	<u>0.06</u>
รวม		<u>45,787,498.-</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
ที่สูญเหลือ	366,441		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	<u>18,048,519</u>	18,414,960.-	40.22
เงินลงทุนในบริษัทอื่น		1,800,000.-	3.93
ซื้อสินทรัพย์ถาวร		19,939,712.-	43.55
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		412,071.-	0.90
ชำระเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง		206,551.-	0.45
ชำระเงินกู้ยืมระยะยาว		5,008,884.-	10.94
จ่ายเงินปันผล		<u>5,320.-</u>	<u>0.01</u>
รวม		<u>45,787,498.-</u>	<u>100.00</u>

จากการพิจารณาของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดเล็ก ในช่วงปี พ.ศ.2519-2522 นั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของกิจการขนาดเล็กและการเสี่ยงภัย ซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น 2 ช่วง คือ ช่วงหนึ่งเป็นช่วงปี พ.ศ.2519-2520 กิจการขนาดเล็กมีนโยบายการจัดหาเงินทุนที่เสี่ยงน้อย กล่าวคือ มีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น กิจการขนาดเล็กย่อมมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาวนานขึ้น ดังนั้น โอกาสที่จะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก เมื่อพิจารณาจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ.2520 จะเห็นว่ากิจการขนาดเล็กมีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 33,242,727 บาท และจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นจำนวน 26,122,184 บาท ส่วนการใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดเล็กได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้นจำนวนมากถึง 51,909,701 บาท และใช้เงินทุนสำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเพียง 21,478,199 บาทเท่านั้น จึงแสดงว่ามีการนำแหล่งเงินทุนระยะยาวไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะมีความเสี่ยงน้อยในขณะเดียวกันก็จะทำให้กิจการขนาดเล็กมีรายได้อาจลดลง เพราะเงินทุนจากแหล่งระยะยาวซึ่งมีต้นทุนสูง เมื่อนำมาใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งให้รายได้ไม่มากนักก็ย่อมทำให้รายได้สุทธิของกิจการขนาดเล็กลดลง นอกจากนี้ ยังทำให้มีสภาพคล่องสูงเกินความจำเป็นอีกด้วย ส่วนอีกช่วงหนึ่งคือช่วงปี พ.ศ. 2520-2521 และ 2521-2522 กิจการขนาดเล็กมีนโยบายการจัดหาเงินทุนโดยการจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นมาใช้ลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว โดยดูจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ.2522 จะพบว่า กิจการขนาดเล็กได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นเป็นจำนวน 41,061,623 บาท และจากแหล่งระยะยาว 4,725,875 บาท แต่ได้นำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเป็นจำนวนมากถึง 27,372,538 บาท และนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้นเพียง 18,414,960 บาท จึงแสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดเล็กนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว ซึ่งเป็นความต้องการใช้ระยะเวลานาน นโยบายการจัดหา

เงินทุนเช่นนี้ จะทำให้กิจการมีรายได้สูงขึ้นหรือมีความสามารถในการหากำไรสูง แต่ในขณะที่เดียวกันก็จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นด้วย เพราะกิจการอาจถูกเร่งรัดการชำระหนี้โดยที่ยังไม่สามารถหมุนเวียนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ทัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านสภาพคล่องอันจะเป็นอันตรายต่อกิจการ ถ้ากิจการยังคงใช้นโยบายการจัดการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ต่อไป กิจการก็อาจจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกิจการได้ในอนาคต

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดเล็กในช่วงปี พ.ศ.2519-2522 นั้น จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ.2520 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการค้ำเงินงาน 19.70 % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 35.59 % จากการชำระหนี้ของลูกหนี้กรรมการและลูกจ้าง 12.59 % จากสินทรัพย์อื่น 3.75 % จากการกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 6.62 % และจากการกู้ยืมระยะยาว 21.75 % การใช้ไปของเงินทุนสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 70.73 % เงินลงทุนในบริษัทอื่น 9.54 % ซื้อสินทรัพย์ถาวร 19.72 % และจ่ายเงินปันผล 0.01 % ในปี พ.ศ.2521 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุน มาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 59.55 % จากการชำระหนี้ของลูกหนี้กรรมการและลูกจ้าง 14.48 % จากการชำระหนี้ของบริษัทอื่น 1.00 % จากการกู้ยืมระยะยาว 0.01 % และจากการเพิ่มทุน 24.96 % การใช้ไปของเงินทุนใช้ไปในการค้ำเงินงาน 6.69 % สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 20.22 % ซื้อสินทรัพย์ถาวร 55.32% เพิ่มสินทรัพย์อื่น 0.23 % ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 12.54 % และจ่ายเงินปันผล 5.00 % ในปี พ.ศ.2522 พบว่าแหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 89.68 % จากการค้ำเงินงาน 10.26 % จากการชำระหนี้ของลูกหนี้กรรมการและลูกจ้าง 0.06 % ส่วนการใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 40.22 % เงินลงทุนในบริษัทอื่น 3.93 % ซื้อสินทรัพย์ถาวร 43.55 % เพิ่มสินทรัพย์อื่น 0.90 % ชำระเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 0.45 % ชำระเงินกู้ยืมระยะยาว 10.94 % และจ่ายเงินปันผล 0.01 %

อุตสาหกรรมกระสอบ
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2520

	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		
จากการดำเนินงาน:		
ขาดทุนสุทธิ	(45,740,910)	
ค่าเสื่อมราคา	<u>96,202,065</u>	50,461,155
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:		
ที่สต็อกเหลือ	10,730,448	
ลูกหนี้	29,723,484	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	25,881,795	
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	220,856,980	
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	<u>64,183,271</u>	351,375,978
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	1,280,277	0.26
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทรวม	31,620,874	6.37
จากการเพิ่มทุน-หุ้นสามัญ	<u>61,305,231</u>	<u>12.36</u>
รวม	<u>496,043,515</u>	<u>100.00</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>		
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	6,623,222	
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	10,698,730	
สินค้าคงเหลือ	169,870,843	
เงินลงทุนระยะสั้น	7,756,815	
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	47,168,247	
เจ้าหนี้	27,169,177	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	16,287,626	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>2,269,258</u>	287,343,918
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทรวม	17,421,139	3.51
เงินลงทุนใหม่บริษัทอื่น	6,855,003	1.38
สินทรัพย์อื่น	1,192,879	0.24
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม	43,314,636	8.73
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง	52,536,270	10.59
เงินกู้ยืมระยะยาว	82,141,647	16.56
จ่ายปันผล	<u>4,738,023</u>	<u>0.96</u>
รวม	<u>496,043,515</u>	<u>100.00</u>

งบแสดงฐานะทางการเงินของ เงินทุนในปี 2521

	จำนวนเงิน		๙
<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>			
จากการดำเนินงาน:-			
ขาดทุนสุทธิ	(107,912,432)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>100,577,126</u>	(7,335,306)	(2.51)
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:-			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	4,604,571		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้			
อื่นจากธนาคาร	154,542,291		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	6,428,073		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>5,141,043</u>	170,715,978	53.44
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม		3,406,270	1.17
เงินลงทุนในบริษัทอื่น		55,002	0.02
สินทรัพย์อื่น		2,244,005	0.77
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม		19,521,060	6.63
จากการเพิ่มทุน-เพิ่มชำระ		<u>103,492,730</u>	<u>35.43</u>
รวม		<u>292,040,747</u>	<u>100.00</u>

การใช้จ่ายของเงินทุน

จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:-

ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	12,957,456		
สินค้าคงเหลือ	92,006,374		
พัสดุคงเหลือ	10,427,482		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8,774,252		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึง			
กำหนดชำระในปี	45,332,693		
เจ้าหนี้อื่น	9,467,441		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>6,143,486</u>	185,169,184	63.40
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง		11,897,207	4.07
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม		65,084,185	22.23
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง		4,836,198	1.67
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		23,039,213	7.89
จ่ายปันผล		<u>2,003,760</u>	<u>0.69</u>
รวม		<u>292,040,747</u>	<u>100.00</u>

อุตสาหกรรม   สหกรณ์
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้   เงินทุนในปี 2522

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน:			
ขาดทุนสุทธิ	(8,009,623)		
ค่าเสื่อมราคา	<u>101,999,820</u>	93,990,197	29.29
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	11,704,775		
เงินลงทุนระยะสั้น	9,210,000		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม			
จากธนาคาร	32,695,160		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,155,027		
เจ้าหนี้อื่น	82,590,000		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	9,929,198		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>13,124,147</u>	170,408,307	53.10
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม		5,308,954	1.65
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม		15,358,058	4.79
เงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง		14,842,758	4.63
จากการเพิ่มทุน-หุ้นสามัญ		<u>20,992,730</u>	<u>6.54</u>
รวม		<u>320,901,003</u>	<u>100.00</u>
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน:			
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	18,088,135		
สินค้าคงเหลือ	3,248,274		
พัสดุคงเหลือ	8,910,457		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9,741,459		
สูญหนี้และเงินจากข้อผิดพลาดการวัดและหักจ่าย		1,727,000	0.54
เงินลงทุนใหม่บริษัทอื่น		1,800,000	0.56
สินทรัพย์ถาวร		136,003,275	42.38
สินทรัพย์อื่น		15,198,880	4.74
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		54,116,868	16.84
จ่ายปันผล		<u>7,000,645</u>	<u>2.18</u>
รวม		<u>320,901,003</u>	<u>100.00</u>

จากการพิจารณาของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมกระ-
 สอบ ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2522 พบว่า อุตสาหกรรมกระสอบ มีการใช้เงินทุนที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์นโยบายการใช้เงินทุนที่ดี นโยบายการใช้เงินทุนที่ดีนั้น ธุรกิจจะต้องพยายามจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น และแหล่งระยะยาวให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ กล่าวคือ จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว แต่จากการวิเคราะห์ที่อุตสาหกรรมกระสอบ ปรากฏว่ามีการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว หรือไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวและนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวไปใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียนหรือมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น การวิเคราะห์ทั้งบ
 แสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนนี้ จะสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของอุตสาหกรรมกระสอบและการเสี่ยงภัยซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งพอสรุปได้คือ ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2520 และ 2521-2522 อุตสาหกรรมกระสอบมีนโยบายในการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว นโยบายจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้อุตสาหกรรมมีรายได้สูงขึ้น แต่ก็มีความเสี่ยงสูงด้วย เพราะอุตสาหกรรมอาจไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ตามกำหนดเวลาชำระหนี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาสภาพคล่องซึ่งจะเป็นอันตรายและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของอุตสาหกรรมได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างกำไรและความเสี่ยงในการจัดหาแหล่งเงินทุน อุตสาหกรรมกระสอบจะต้องพิจารณาคำว่า ความต้องการเงินทุนนั้นต้องดำรงเป็นระยะเวลานานเท่าใด แล้วอุตสาหกรรมจึงจัดหาแหล่งเงินทุนให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่ต้องการนั้น ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2520-2521 อุตสาหกรรมกระสอบมีนโยบายในการจัดหาเงินทุนที่เสี่ยงน้อย เนื่องจากการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนนั้น ทำให้อุตสาหกรรมมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาวนาน ดังนั้น โอกาสที่อุตสาหกรรมจะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้อุตสาหกรรมมีความเสี่ยงน้อย แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีรายได้น้อยลงด้วย เพราะต้นทุนของเงินทุนจากแหล่งระยะยาวจะสูง

กว่าเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งให้รายได้ไม่มากนักจึงทำให้รายได้สุทธิลดลง

จากการพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมกระสอบในช่วงปี 2519-2522 พบว่าในปี พ.ศ.2520 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน 10.17 % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 70.84 % จากการชำระหนี้ของลูกหนี้กรรมการและลูกจ้าง 0.26 % จากการกู้ยืมบริษัทในเครือและบริษัทร่วม 6.37 % และจากการเพิ่มทุน 12.36 % ส่วนการใช้ไปได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 58.03 % ให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม 3.51 % ลงทุนในบริษัทอื่น 1.38 % ซื้อสินทรัพย์อื่น 0.24 % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม 8.73 % ชำระเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 10.59 % ชำระเงินกู้ยืมระยะยาว 16.56 % และจ่ายปันผล 0.96 % ในปี พ.ศ.2521 แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากเงินทุนระยะสั้น 57.01 % จากการชำระหนี้ของบริษัทในเครือ 1.14 % จากการชำระหนี้ของบริษัทอื่น 0.02 % จากสินทรัพย์อื่น 0.75 % จากการกู้ยืมบริษัทในเครือ 6.52 % และจากการเพิ่มทุน 34.56 % ส่วนการใช้ไปได้ใช้ไปในการดำเนินงาน 2.45 % สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 61.85 % ให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง 3.97 % ชำระเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 1.63 % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม 21.74 % ชำระเงินกู้ยืมระยะยาว 6.88 % และจ่ายเงินปันผล 0.67 % ในปี พ.ศ.2522 แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน 29.29 % จากเงินทุนระยะสั้น 53.10 % จากการชำระหนี้ของบริษัทในเครือ 1.65 % จากการกู้ยืมบริษัทในเครือ 4.79 % จากการกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง 4.63 % และจากการเพิ่มทุน 6.54 % ส่วนการใช้ไปได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 32.74 % ให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง 0.54 % ลงทุนในบริษัทอื่น 0.56 % ซื้อสินทรัพย์ถาวร 42.38 % เพิ่มสินทรัพย์อื่น 4.74 % ชำระเงินกู้ยืมระยะยาว 16.86 % และจ่ายปันผล 2.18 %